

Податкова звітність у Польщі за 2023 рік

Посібник для громадян України Підприємці

Березень 2024 року

Посібник підготовано експертами Vialto Partners у Польщі у співпраці з Польсько-українською господарчою палатою в рамках соціальної кампанії «Партнерство та працевлаштування»

Зміст

Про Vialto Partners

Про Польсько-українську господарчу палату

Словник

Частина 1.

Міжнародні аспекти

Податкове резидентство фізичних осіб у Польщі

Оподаткування доходів з ведення підприємницької діяльності у світлі польсько-української конвенції про уникнення подвійного оподаткування

Об'єкт

Уникнення подвійного оподаткування

Частина 2.

Підприємницька діяльність – форми ведення

Оподаткування різних форм економічної діяльності

Збір солідарності

Декларації, які повинен подавати підприємець на різних формах оподаткування, та строки їх подання

Податковий номер, мікрорахунок, приналежність до відділення податкової інспекції

Частина 3.

Внески на соціальне та медичне страхування

Загальні принципи, розмір внесків до ZUS

Пільгові внески на соціальне страхування

Частина 4.

Спільна звітність та податкові пільги

Спільна звітність з чоловіком/дружиною

Спільна звітність з дитиною

Пільги для працюючих пенсіонерів

Пільги для сімей 4+

Частина 5.

Вибрані відрахування з доходу в річній декларації

Внески на соціальне страхування

Пільга на інтернет

Пільга на термомодернізацію

Реабілітаційна пільга

Пожертви

Частина 6.

Популярні податкові відрахування в річній декларації

Пільга на дітей

Частина 7.

1.5% від податку для суспільно корисних організацій

Частина 8.

Приклади річних звітів

Про Vialto Partners

Vialto Partners – це глобальна компанія, в якій працює понад 7 000 осіб по всьому світу (загалом у понад 50 країнах). У Польщі в офісах Vialto Partners у Варшаві, Катовіце та Ополе наразі працює понад 1 000 осіб.

Ми маємо понад двадцять п'ять років досвіду консультування на польському ринку. Щодня ми підтримуємо наших клієнтів у сфері податку на доходи фізичних осіб та соціального забезпечення, а також займаємося легалізацією праці та перебування іноземців у Польщі.

Завдяки знанню міжнародних і національних нормативних актів та великому досвідові ми надаємо клієнтам комплексний спектр послуг найвищої якості. Експерти Vialto Partners у Польщі щороку надають підтримку кільком тисячам платників податків, допомагаючи їм у підготовці польських податкових декларацій, приділяючи особливу увагу правильному оформленні та розрахунку отриманого доходу (виручки), а також податкових пільг та відрахувань, на які мають право наші клієнти.

Автори посібника:

Ядвіга Хоронзка
Партнер | Податковий консультант

Йоанна Наркевич-Тарловська
Директор | Податковий консультант

Гжегож Огурек
Директор

Про Польсько-українську господарчу палату

Польсько-українська господарча палата (ПУГП) – це найстарша білатеральна палата в Польщі, яка безперервно працює з 1992 року над зміцненням економічних відносин між Польщею та Україною. Сьогодні Палата об'єднує 500 компаній-членів по обидва боки кордону, що робить організацію однією з найсильніших двосторонніх бізнес-асоціацій. Наша мережа складається з головних офісів у Варшаві й Києві та 23 регіональних представництв у Польщі й Україні.

До структури ПУГП входять:

- **Ukrainian Business Center**, який пропонує комплексне обслуговування малого та середнього українського бізнесу, що виходить на польський ринок
- **Департамент легалізації перебування** – команда спеціалістів, яка займається обслуговуванням приватних осіб та бізнесу з питань легалізації перебування та працевлаштування іноземців
- **Real Estate PUIG** – агенція нерухомості, яка надає послуги з оренди, купівлі, продажу комерційної і житлової нерухомості в Польщі й Україні, а також супровід транзакцій: отримання кредиту, нотаріальне оформлення, переклади тощо
- **Центр консультування бізнесу** – структура, яка займається обслуговуванням великих бізнес-проектів в Польщі й Україні, зокрема надаючи послуги зі стратегічного консультування, аналізу ринку, аудиту, участі у переговорах тощо

Польсько-української господарча палата є своєрідною платформою для обміну досвідом і контактами та центром підтримки для українських компаній у Польщі й польських компаній в Україні. Палата є членом Польсько-української міжурядової комісії з питань економічного співробітництва, Робочої групи з питань легалізації перебування та працевлаштування при Бізнес-омбудсмені Польщі та Національній платформі співпраці з питань інтеграції МОМ, що робить ПУГП сполучною ланкою між нашими органами та урядовими чи європейськими установами й організаціями.

СЛОВНИК

Угода – Конвенція між Урядом Республіки Польща і Урядом України про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал, підписана в Києві 12 січня 1993 року.

Закон про РІТ – польський закон про податок на доходи фізичних осіб від 26 липня 1991 року.

Закон про фіксовану ставку податку на прибуток – Закон Польщі про фіксовану ставку податку на прибуток з певних доходів фізичних осіб від 20 листопада 1998 року.

Частина 1.

Міжнародні аспекти

Податкове резидентство фізичних осіб у Польщі

Визначення статусу податкового резидента є ключовим для визначення того, чи:

1. **чи повинен** відповідний платник податків взагалі **платити податки в Польщі** і якщо так
2. **З яких доходів** він повинен платити податки в Польщі?

За загальним правилом, податковий резидент Польщі зобов'язаний декларувати та оподатковувати в Польщі весь дохід, який він або вона отримує (незалежно, наприклад, від того, чи отримав він або вона його в Польщі чи за кордоном). З іншого боку, особа, яка не є податковим резидентом Польщі, матиме такий обов'язок лише щодо доходів, отриманих з польських джерел (наприклад, щодо доходів від роботи, виконаної в Польщі).

Таким чином, польський податковий резидент, якщо він отримає будь-який дохід в даному році, повинен буде задекларувати і відповідно оподатковувати його в Польщі. З іншого боку, платник податків, який не має статусу польського податкового резидента, не завжди повинен сплачувати податки в Польщі - в цьому випадку буде мати значення джерело його доходу, так що, наприклад, якщо в даному році він отримає тільки доходи з іноземних джерел, йому не доведеться оселятися в Польщі.

Закон про РІТ (у статті 3(1a)) визначає, що податковим резидентом, тобто особою, яка є резидентом Польщі для цілей оподаткування, є особа, яка:

1. має **центр особистого інтересу** або **центр економічного інтересу** (центр життєвих інтересів) у Польщі, або
2. перебуває на території Польщі **більше 183 днів протягом** податкового року.

Виконання вже однієї з вищезазначених умов, в принципі, є достатнім для того, щоб особа вважалася податковим резидентом Польщі в розумінні місцевого законодавства.

Центр особистого інтересу пов'язаний з місцем, де платник податків підтримує тісні особисті зв'язки, такі як сімейні, соціальні, культурні, спортивні або політичні. На практиці ключовим критерієм для податкових органів часто є місце проживання подружжя, партнера або неповнолітніх дітей. Приїзд до Польщі з сім'єю на практиці майже завжди призводить до того, що відповідний платник податків вважається резидентом Польщі. З іншого боку, виїзд з сім'єю за кордон може призвести до перенесення центру особистих інтересів в іншу країну (але вже, наприклад, ведення бізнесу за кордоном із залишенням сім'ї в Польщі зазвичай призводить до визнання того, що центр особистих інтересів такої особи залишається в Польщі). Для осіб, які живуть самотійно, важливо враховувати, в якій країні ведеться незалежне домогосподарство і в якій країні платник податків бере участь у соціальному, культурному чи політичному житті.

Центр економічного інтересу - це місце, з яким платник податків має найбільш значущі економічні відносини, особливо щодо доходів та інвестицій.

Критерій, пов'язаний з проживанням **на території Польщі протягом щонайменше 183** днів, вважається виконаним, якщо особа перебуває в Польщі понад 183 дні протягом календарного року. У випадку коротшого перебування цей критерій не виконується, а оцінка резидентства ґрунтується на перевірці того, чи має платник податків центр життєвих інтересів у Польщі. За допомогою цього критерію ми враховуємо кожен день перебування в Польщі, навіть якщо це короткий період.

Важливо також пам'ятати, що протягом податкового року можна змінити податкове резидентство - в такій ситуації платник податків проживає в Польщі як особа з необмеженою податковою відповідальністю до дати перенесення місця проживання за кордон, після чого змінює статус податкового резидентства, і його оподаткування поширюється тільки на доходи, отримані в Польщі.

Крім того, згідно з винятковим положенням для громадян України, які шукають притулку в Польщі у зв'язку з війною в Україні, на підставі декларації особи про наявність у неї центру (особистого та економічного) інтересу в Польщі, вона може стати податковим резидентом Польщі.

При визначенні податкового резидентства слід також враховувати, що Польща підписала з Україною Угоду - точніше, Конвенцію між Урядом Республіки Польща і Урядом України про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал, укладену в Києві 12 січня 1993 року, а положення Закону про РІТ передбачають, що при **визначенні податкового резидентства слід також брати до уваги угоди про уникнення подвійного оподаткування**.

У цьому контексті до осіб, які відповідають умовам податкового резидентства в Польщі та одночасно є резидентами України, застосовуватимуться так звані колізійні норми, викладені у статті 4 Угоди. У світлі статті 4(2) Угоди, якщо особа є резидентом відповідно до внутрішнього законодавства як Польщі, так і України, її статус податкового резидента в кінцевому підсумку визначатиметься відповідно до наступних правил:

1. особа вважається резидентом тієї Держави, в якій вона має постійне місце проживання; якщо вона має постійне місце проживання в обох Договірних Державах, вона вважається резидентом тієї Держави, з якою вона має більш тісні особисті та економічні зв'язки (центр її життєвих інтересів);
2. якщо неможливо визначити, в якій країні знаходиться центр життєвих інтересів особи, або якщо особа не має постійного місця проживання в жодній країні, вона вважається резидентом країни, в якій вона зазвичай проживає;
3. якщо вона зазвичай проживає в обох державах або не має постійного місця проживання в жодній з них, вона вважається такою, що має постійне місце проживання в державі, громадянином якої вона є;
4. і, якщо вона є громадянином обох країн або не є громадянином жодної з них, компетентні органи вирішуватимуть питання про її остаточну країну податкового резидентства за взаємною згодою.

У випадку з фізичною особою-підприємцем податкове резидентство також матиме вирішальне значення для визначення розміру податкових зобов'язань і способу оподаткування доходу (виручки) від підприємницької діяльності.

Таким чином, податковий резидент Польщі, який здійснює господарську діяльність, буде зобов'язаний сплачувати податки з доходів (прибутку) від цієї діяльності на території Польщі. З іншого боку, підприємець - платник податків, який не має статусу податкового резидента Польщі, сплачуватиме податки зі своєї господарської діяльності в Польщі лише у випадку, якщо можна вважати, що він здійснює господарську діяльність в Польщі через так зване постійне представництво в Польщі.

Оподаткування доходів з ведення підприємницької діяльності у світлі польсько-української конвенції про уникнення подвійного оподаткування

Відповідно до статті 7 Угоди, прибуток підприємства Договірної Держави оподатковується тільки в цій Державі, якщо тільки підприємство не здійснює свою діяльність у другій Договірній Державі через розташоване там постійне представництво. Якщо підприємство здійснює свою діяльність у такий спосіб, прибуток підприємства може оподатковуватись у другій Державі, але тільки в тій частині, що відноситься до цього постійного представництва.

Таким чином, оподаткування доходів (прибутків) українського підприємця в Польщі відбуватиметься тоді, **коли український підприємець є податковим резидентом Польщі, а у випадку податкового нерезидента Польщі - коли український підприємець має постійне представництво в Польщі** (в цьому випадку обсяг оподаткування залежатиме від того, якою мірою доходи (прибутки) українського підприємця можуть бути віднесені до постійного представництва в Польщі).

Об'єкт

Відповідно до статті 5а(22) Закону про податок на доходи фізичних осіб, коли Закон посилається на іноземне представництво, це означає:

- a) постійне представництво, через яке суб'єкт господарювання, що є резидентом однієї держави, здійснює повністю або частково свою діяльність на території іншої держави, зокрема філія, представництво, офіс, фабрика, майстерня або місце розробки природних ресурсів,
- b) будівельний майданчик, будівництво, складання або монтаж, що здійснюються на території однієї держави суб'єктом господарювання, який є резидентом іншої держави,
- c) особа, яка від імені та за дорученням суб'єкта господарювання, що є резидентом однієї держави, діє на території іншої держави, якщо вона має довіреність на укладення договорів від його імені і фактично виконує цю довіреність - якщо угода про уникнення подвійного оподаткування, стороною якої є Республіка Польща, не передбачає іншого.

У свою чергу, стаття 5(1) і (2) Угоди вказує, що в розумінні Конвенції термін "підприємство" означає постійне представництво, через яке повністю або частково здійснюється підприємницька діяльність підприємства. Підприємство також означає місце виробництва.

Термін "установа" включає в себе, зокрема:

- a) місце управління,
- b) філію,
- c) в офісі,
- d) заводський завод,
- e) майстерня і шахта, нафтове або газове джерело, кар'єр або інше місце видобутку викопних природних ресурсів.

Таким чином, для того, щоб говорити про установу, необхідно сукупно виконати наступні умови:

- існує,
- вона має перманентний характер,

- слугує для ведення бізнесу компанії.

Відповідно до Коментаря до Типової конвенції ОЕСР, підприємство може бути "будь-яким приміщенням, засобами або обладнанням, що використовується для ведення підприємницької діяльності підприємства (...) Підприємство - як місце здійснення підприємницької діяльності - може існувати і тоді, коли приміщення відсутнє або коли воно не потрібне для ведення підприємницької діяльності підприємства; достатньо мати у своєму розпорядженні певну площу".

Таким чином, якщо особа, яка є підприємцем, має таке місце, де вона постійно здійснює свою діяльність, можна сказати, що вона має представництво в Польщі (не обов'язково, щоб вона була власником цього місця - важливою є фактична можливість мати таке місце), а отже, має представництво в Польщі в розумінні ст. 5 Угоди.

Уникнення подвійного оподаткування

Угода дозволяє обмежити подвійне оподаткування підприємницького доходу (прибутку) для українських підприємців, які є податковими резидентами Польщі, але отримують підприємницький дохід, що оподатковується в Україні.

Так, відповідно до Угоди, у випадку особи, яка має статус податкового резидента Польщі, буде застосовуватися метод звільнення з прогресією, що означає, що дохід (виручка), отриманий за кордоном, не включається до бази оподаткування в Польщі. Тим не менш, його розмір може вплинути на визначення ставки податку на решту доходу, який підлягає оподаткуванню відповідно до податкової шкали.

Приклад:

Вероніка є податковим резидентом Польщі і сплачує податки з доходів від підприємницької діяльності в Польщі на загальних підставах. Після врахування витрат, що підлягають вирахуванню, її дохід від підприємницької діяльності в Польщі склав 100 000 злотих. У 2023 році вона також надавала послуги в Україні і отримала від цього дохід, який був оподаткований в Україні і який у перерахунку на польські злоті становить 50 000 злотих.

Таким чином, поселення Вероніки на 2023 рік у Польщі має відбуватися наступним чином:

- *Розрахуємо, який податок підлягав би сплаті в Польщі, якби весь дохід Вероніки від підприємницької діяльності, що оподатковується на загальних підставах (тобто відповідно до податкової шкали) (тобто 150 000 злотих), підлягав би оподаткуванню в Польщі: $((120\,000 \text{ злотих} * 12\%) - 3\,600 \text{ злотих}) + ((150\,000 \text{ злотих} - 120\,000 \text{ злотих}) * 32\%) = 10\,800 \text{ злотих} + 9\,600 \text{ злотих} = 20\,400 \text{ злотих}$.*
- *Розраховуємо ефективну ставку податку для Вероніки на 2023 рік: $£20,400 / £150,000 = 13.60\%$*
- *Використовуючи ефективну ставку податку, ми визначаємо польське податкове зобов'язання з доходу, що підлягає оподаткуванню в Польщі: $100\,000 \text{ ЗЛОТИХ} * 13,60\% = 13\,600 \text{ ЗЛОТИХ}$*

Податок до сплати в Польщі: 13 600 ЗЛОТИХ

Частина 2.

Підприємницька діяльність – форми ведення

Оподаткування різних форм економічної діяльності

Доходи, отримані від підприємницької діяльності, в принципі, оподатковуються в Польщі за прогресивною шкалою РІТ, що включає ставки від 12% до 32%, аналогічно до оподаткування доходів від трудової діяльності.

Тим не менш, фізичні особи, які ведуть власний бізнес і отримують дохід за договорами про надання послуг (також широко відомі в англійській мові як B2B), мають можливість скористатися пільговою ставкою єдиного податку в розмірі 19% за умови дотримання певних умов - для того, щоб скористатися цією преференцією, необхідно, перш за все, подати декларацію до податкової інспекції не пізніше 20-го числа наступного місяця після отримання першого доходу або подати заявку на цю форму оподаткування при реєстрації в CEIDG.

Однак слід зазначити, що відповідно до статті 9a(3) Закону про РІТ, вибір ставки єдиного податку 19% неможливий для осіб, які є самозайнятими особами і надають послуги нинішньому або колишньому роботодавцю, за умови, що ці послуги відповідають послугам, які надаються в рамках трудових відносин. Це обмеження стосується податкового року, в якому підприємець надавав послуги колишньому роботодавцю.

Варто зазначити, що особа, яка обирає ставку єдиного податку 19%, буде позбавлена можливості подати спільну річну податкову декларацію в Польщі та скористатися податковою пільгою на дітей у своїй річній податковій декларації.

Крім того, підприємці мають можливість скористатися перевагами оподаткування зареєстрованого доходу за фіксованою ставкою (зокрема, за ставкою 8,5%, 12% або 15%). Однак варто зазначити, що ця форма найчастіше використовується у випадку консалтингових або ІТ-послуг через те, що при такому типі оподаткування базою для розрахунку податку є дохід (з метою розрахунку фіксованої ставки операційні витрати не можуть бути вираховані). Одноразова сума також унеможливає використання податкової пільги для подружжя та податкового кредиту на дітей.

Також у випадку паушального податку надання послуг нинішньому або колишньому роботодавцю обмежується так званим пільговим періодом, який поширюється на податковий рік, в якому ФОП виконував роботу для колишнього роботодавця, і на наступний рік (що на практиці означає, що навіть протягом двох податкових років після припинення трудових відносин можливість обрання паушальної форми оподаткування виключається).

Збір солідарності

Податок солідарності - це додаткове фінансове зобов'язання, яке накладається на групу підприємців, чий дохід перевищує 1 000 000 злотих на рік. Він полягає у сплаті збору в розмірі 4% від бази оподаткування. Таке зобов'язання стосується лише доходів від підприємницької діяльності, які розраховуються відповідно до Закону про податок на доходи фізичних осіб, тобто з використанням податкової шкали або фіксованого податку. Підприємці, які сплачують єдиний податок на зареєстрований дохід, не підлягають цьому зобов'язанню.

DSF-1**DEKLARACJA O WYSOKOŚCI DANINY SOLIDARNOŚCIOWEJ****do zapłaty w roku kalendarzowym**4. Rok²⁾

Podstawa prawna:	Art. 30h ust. 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.
Składający:	Osoba fizyczna, o której mowa w art. 30h ust. 1 ustawy.
Termin składania:	Do dnia 30 kwietnia roku kalendarzowego wskazanego w poz. 4.
Miejsce składania:	Urząd skarbowy, o którym mowa w art. 45 ust. 1b albo 1c ustawy.

Rozрахунок збору солідарності базується на доході, а податкова база - це сума доходу від підприємницької діяльності за вирахуванням дозволених відрахувань, таких як витрати, що підлягають вирахуванню, внески на соціальне страхування на власне пенсійне забезпечення, страхування на випадок інвалідності, хвороби та нещасного випадку, а також внески на медичне страхування в межах певного ліміту.

Надбавка солідарності розраховується як 4% від суми перевищення доходу над 1 000 000 злотих. Сплата надбавки солідарності є одноразовим платежем, який здійснюється до 30 квітня року, в якому нараховується надбавка. Немає необхідності або обов'язку здійснювати авансові платежі для сплати надбавки солідарності. Для сплати цього додаткового зобов'язання платники податків повинні підготувати окрему податкову декларацію, позначену як DSF-1, заповнивши розділи А і В відповідно до інформації, що міститься в стандартній податковій декларації (наприклад, PIT-36). Це необхідно у зв'язку з місцевою юрисдикцією органу, який займається розрахунками надбавки солідарності, яка є такою ж, як і у випадку з доходами від господарської діяльності (адреса проживання платника податків).

У розділі С форми DSF-1 платник податків зобов'язаний вказати в пункті 20 суму доходу, що підлягає обкладенню збором солідарності, тобто дохід від діяльності за вирахуванням витрат, що підлягають вирахуванню. У пункті 21 необхідно вказати суму відрахувань, на які платник податків має право щодо доходу, показаного в пункті 20. Сюди включаються внески на соціальне страхування, сплачені протягом року, і відповідна частина внеску на медичне страхування. Різниця між цими пунктами є основою для внесення в пункт 23 і, після округлення до цілого злотого, в пункт 24.

Платники податків, які отримують доходи від діяльності, що здійснюється за кордоном, і використовують метод уникнення подвійного оподаткування шляхом зарахування податку, сплаченого за кордоном, можуть відняти податок, сплачений за кордоном, від внеску солідарності, але тільки в межах суми, яка не була відрахована в декларації про доходи від підприємницької діяльності (PIT-36, PIT-36L). Ця частина податку вноситься в пункт 26 після розрахунку.

Декларації, які повинен подавати підприємець на різних формах оподаткування, та строки їх подання

Залежно від форми оподаткування, податкова декларація, яку повинен подавати підприємець, також буде відрізнятися.

Цей підприємець, який розраховується за загальними правилами, повинен буде подати декларацію PIT-36.

Prawidłowe wypełnienie formularza ułatwi wcześniejsze zapoznanie się z broszurą informacyjną. Pola oznaczone kolorem zielonym wypełniają wyłącznie podatnicy, którzy uzyskiwali przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej.

PIT-36

ZEZNANIE O WYSOKOŚCI OSIĄGNIĘTEGO DOCHODU (PONIESIONEJ STRATY)

za rok podatkowy

5. Rok

Formularz przeznaczony jest dla podatników, do których ma zastosowanie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, a osiągnięte przez nich dochody (poniesione straty) oraz dokonywane odliczenia nie mieszczą się w zakresie zeznania PIT-37.

Podstawa prawna:	Art. 45 ust. 1 ustawy.
Termin składania:	Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, z zastrzeżeniem art. 45 ust. 7 ustawy.
Miejsce składania:	Urząd, o którym mowa w art. 45 ustawy, zwany dalej „urzędem”.

https://drive.google.com/file/d/1WfJtR_9bpAxXKeu161HZv9fWuZGF9QeC/view?usp=drive_link

З іншого боку, підприємець, який сплачує податки за єдиною ставкою 19%, подає PIT-36L, тоді як платники єдиного податку подають PIT-28.

Prawidłowe wypełnienie formularza ułatwi wcześniejsze zapoznanie się z broszurą informacyjną.

PIT-36L

ZEZNANIE O WYSOKOŚCI OSIĄGNIĘTEGO DOCHODU (PONIESIONEJ STRATY)

za rok podatkowy

4. Rok

Formularz jest przeznaczony dla podatników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą lub działy specjalne produkcji rolnej, do których ma zastosowanie art. 30c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Podstawa prawna:	Art. 45 ust. 1a pkt 2 ustawy.
Termin składania:	Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, z zastrzeżeniem art. 45 ust. 7 ustawy.
Miejsce składania:	Urząd, o którym mowa w art. 45 ustawy, zwany dalej „urzędem”.

https://drive.google.com/file/d/1L-le-gbrDFYLUxNAemKW5UR8NiSoYwyf/view?usp=drive_link

PIT-28

ZEZNANIE O WYSOKOŚCI UZYSKANEGO PRZYCHODU, WYSOKOŚCI DOKONANYCH ODLICZEŃ I NALEŻNEGO RYCZAŁTU OD PRZYCHODÓW EWIDENCJONOWANYCH

za rok

4. Rok

Formularz jest przeznaczony dla osób fizycznych, osiągających przychody objęte ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, zwanym dalej „ryczałtem”.

Podstawa prawna:	Art. 21 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2540, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.
Termin składania:	Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym.
Miejsce składania:	Urząd, o którym mowa w art. 21 ust. 2 ustawy, według miejsca zamieszkania podatnika, będącego osobą fizyczną, zwany dalej „urzędem”.

https://drive.google.com/file/d/1dwNVY0LgFvNiS_8KQpILe9s2f2PKLsa-/view?usp=drive_link

Як і інші платники податків, фізичні особи-підприємці зобов'язані подавати податкові декларації в період з 15 лютого по 30 квітня року, наступного за звітним.

З 2023 року також можна буде подавати декларації через платформу Your e-PIT - однак обсяг інформації, що надається Національною податковою адміністрацією (KAS) для цієї мети, є обмеженим (в основному це дані, що зберігаються у Голови KAS, про авансові платежі платника податків / одноразові платежі, здійснені протягом податкового року), і, по суті, у випадку кожного діючого підприємця необхідно буде відповідно доповнювати форми, що надаються KAS.

Якщо податкова декларація показує необхідність доплати податку, то у випадку фізичних осіб - підприємців, які отримали дохід від підприємницької діяльності у 2023 році, граничний термін його сплати, як правило, 30 квітня 2024 року. У разі несвоєчасної сплати нараховується пеня за прострочення платежу.

Податковий номер, мікрорахунок, приналежність до відділення податкової інспекції

Податковий номер

Кожен платник податків у Польщі зобов'язаний мати податковий ідентифікатор. Як правило, для платників PIT, які здійснюють підприємницьку діяльність або зареєстровані платниками податку на додану вартість (ПДВ), правильним ідентифікатором є номер NIP (а не номер PESEL).

Важливо, щоб фізична особа, яка має статус підприємця, при поданні інших податкових декларацій, наприклад, PIT-38 або PIT-39, завжди використовувала номер ІПН як ідентифікатор.

Нижче наведено витяг з форми PIT-36 (версія 31), де вже в пункті № 1 платник податків повинен вказати податковий ідентифікатор, тобто у випадку фізичної особи-підприємця це буде номер ІПН.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL (niepotrzebne skreślić) podatnika	3. Nr dokumentu	4. Status
2. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL (niepotrzebne skreślić) małżonka		
<i>Prawidłowe wypełnienie formularza ułatwi wcześniejsze zapoznanie się z broszurą informacyjną. Pola oznaczone kolorem zielonym wypełniają wyłącznie podatnicy, którzy uzyskiwali przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej.</i>		
PIT-36		
ZEZNAНИЕ O WYSOKOŚCI OSIĄGNIĘTEGO DOCHODU (PONIESIONEJ STRATY)		
za rok podatkowy		5. Rok

Податковий мікрорахунок

Кожен платник податків у Польщі зобов'язаний використовувати індивідуальний податковий рахунок, так званий податковий мікрорахунок, який доступний кожному, хто має податковий ідентифікатор (зокрема, NIP) і сплачує податки, в тому числі підприємцям, які здійснюють підприємницьку діяльність. При цьому не має значення юридична форма бізнесу або розмір підприємця, а також вид податку, що підлягає сплаті (будь-яке зобов'язання, що підлягає сплаті даною особою, будь то PIT або, наприклад, ПДВ, повинно надходити на його/її податковий мікрорахунок).

Таким чином, якщо особа має обов'язок сплатити податок, наприклад, доплату за результатами річної податкової декларації, то сплата доплати повинна бути здійснена на податковий мікрорахунок.

Номер мікрорахунку можна отримати в будь-який час на урядовому веб-сайті <https://www.podatki.gov.pl/generator-mikrograchunku-podatkowego/>. Номер мікрорахунку можна також отримати в податковій інспекції.

Слід зазначити, що для отримання/генерування номера податкового мікрорахунку необхідно мати/надати податковий ідентифікатор, тобто у випадку фізичних осіб, які є самозайнятими особами, це має бути номер ПІН.

Податковий мікрорахунок, як і податковий ідентифікатор, присвоюється платнику податків одноразово і залишається незмінним незалежно від того, чи змінює він місце проживання, юрисдикцію податкової інспекції або назву.

Податковий мікрорахунок, як і будь-який інший номер рахунку, складається з 26 символів і має наступний формат: LK10100071222YXXXXXXXXXXXXXX.

- LK означає контрольний номер,
- Значення **10100071222** є фіксованим для кожного податкового мікрорахунку і являє собою номери розрахунків у НБП,
- Y=2 з'являється, якщо використовується номер ПДВ,
- Після символу Y вказується ПІН платника податків,
- на наступних позиціях стоять нулі, так що рахунок складається з 26 символів.

Перед використанням податкового мікрорахунку завжди перевіряйте, щоб він містив цифри **10100071222** (починаючи з пункту № 3) та **правильний ПІН**.

Іноді підприємець, який є фізичною особою, має 2 мікрорахунки - один, створений на номер PESEL, а інший - на номер ПІН. У цьому випадку - оскільки ми маємо справу з підприємцем, він або вона повинні кожного разу використовувати мікрорахунок, що відповідає номеру ПІН.

Приналежність до відділення податкової інспекції та адреса проживання в податковій декларації

Кожен платник податків, заповнюючи податкову декларацію, зобов'язаний вказати:

1. вашу відповідну податкову інспекцію та
2. адреса проживання.

Нижче наведено витяг з форми РІТ-36 (версія 31), де в розділі А, пункт № 9, слід вказати податкову інспекцію, до якої подається декларація.

A. MIEJSCE I CEL SKŁADANIA ZEZNANIA

9. Urząd, do którego jest adresowane zeznanie

10. Cel złożenia formularza (zaznaczyć właściwy kwadrat):

1. złożenie zeznania 2. korekta zeznania

11. Rodzaj korekty (zaznaczyć właściwy kwadrat):

1. korekta zeznania, o której mowa w art. 81 Ordynacji podatkowej¹⁾
 2. korekta zeznania, o której mowa w art. 81b § 1a Ordynacji podatkowej²⁾

Далі в розділі В.1. форми РІТ-36 (версія 31) вказується адреса місця проживання платника податків. Крім того, у випадку, якщо підприємець реєструється за загальними правилами і користується пільговою реєстрацією спільно з дружиною/чоловіком, дані дружини/чоловіка вносяться до розділу В.2.

B. DANE IDENTYFIKACYJNE I AKTUALNY ADRES ZAMIESZKANIA

Można nie podawać adresu zamieszkania małżonka, jeżeli w poz. 6 zaznaczono kwadrat nr 2 i adres małżonka jest taki sam jak adres zamieszkania podatnika. Adresu małżonka nie podaje się, jeżeli w poz. 6 zaznaczono kwadrat nr 3.

B.1. DANE PODATNIKA

12. Nazwisko		13. Pierwsze imię		14. Data urodzenia (dzień - miesiąc - rok)	
15. Kraj		16. Województwo		17. Powiat	
18. Gmina		19. Ulica		20. Nr domu	21. Nr lokalu
22. Miejscowość				23. Kod pocztowy	

B.2. DANE MAŁŻONKA

24. Nazwisko		25. Pierwsze imię		26. Data urodzenia (dzień - miesiąc - rok)	
27. Kraj		28. Województwo		29. Powiat	
30. Gmina		31. Ulica		32. Nr domu	33. Nr lokalu
34. Miejscowość				35. Kod pocztowy	

Відповідні розділи і поля, що стосуються податкової інспекції, місця проживання, також є в РІТ-36L і РІТ-28, але без даних чоловіка/дружини (немає можливості спільного розрахунку за єдиним або фіксованим податком).

Податкова інспекція та адреса проживання польського резидента

Податкова декларація подається до податкової інспекції за **місцем проживання платника податків**. Місце проживання - це фактичне місце перебування платника податків, і в сучасних реаліях його не слід плутати з місцем реєстрації. Зареєстрована адреса є лише адміністративним підтвердженням місця проживання і не є необхідною для цілей оподаткування. Навіть якщо місце проживання відрізняється від місця реєстрації, податкову декларацію слід подавати з урахуванням юрисдикції органу за **місцем проживання платника податків**.

Податкову декларацію ми надсилаємо до податкової інспекції за місцем проживання платника податків на дату подання декларації. Це означає, що якщо між закінченням календарного року і датою подання декларації платник податків змінив місце проживання, то декларацію слід подавати за останньою адресою проживання. Якщо перед подачею декларації платник податків втратив місце проживання в Польщі (наприклад, повернувся в Україну),

декларацію слід надіслати до податкової інспекції, до юрисдикції якої належить останнє місце проживання в Польщі. У разі спільного проживання подружжя, яке має різні адреси проживання, слід вибрати (вільно) податкову інспекцію, компетентну за адресою проживання одного з подружжя.

У випадку податкових резидентів Польщі належною адресою проживання буде адреса фактичного проживання в Польщі.

Податкова інспекція та адреса проживання, компетентні для нерезидента в Польщі

У випадку осіб, які не мають місця проживання в Польщі, юрисдикція управління визначається з урахуванням місця отримання доходу, а отже, компетентними органами для нерезидентів є компетентні органи:

- 1) у Дольношльонському воєводстві - Urząd Skarbowy Wrocław-Psie Pole;
- 2) у Куявсько-Поморському воєводстві - Drugi Urząd Skarbowy w Bydgoszczy;
- 3) у Люблінському воєводстві - Pierwszy Urząd Skarbowy w Lublinie;
- 4) у Любуському воєводстві - Pierwszy Urząd Skarbowy w Zielonej Górze;
- 5) у Лодзькому воєводстві - Urząd Skarbowy Łódź-Śródmieście;
- 6) у Малопольському воєводстві - Urząd Skarbowy Kraków-Śródmieście;
- 7) у Мазовецькому воєводстві - Trzeci Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście;
- 8) в Опольському воєводстві - Pierwszy Urząd Skarbowy w Opolu;
- 9) у Підкарпатському воєводстві - Pierwszy Urząd Skarbowy w Rzeszowie;
- 10) у Підляському воєводстві - Pierwszy Urząd Skarbowy w Białymstoku;
- 11) у Поморському воєводстві - Pierwszy Urząd Skarbowy w Gdańsku;
- 12) у Шльонському воєводстві - Pierwszy Urząd Skarbowy w Katowicach;
- 13) у Сьвентокшиському воєводстві - Drugi Urząd Skarbowy w Kielcach;
- 14) у Вармінсько-Мазурському воєводстві - Urząd Skarbowy w Olsztynie;
- 15) у Великопольському воєводстві - Urząd Skarbowy Poznań-Nowe Miasto;
- 16) у Західнопоморському воєводстві - Trzeci Urząd Skarbowy w Szczecinie.

Якщо на цій підставі неможливо визначити податкову інспекцію, компетентну для нерезидента, декларацію слід подати на ім'я керівника Третьої податкової інспекції у Варшаві-Середмістя (Trzeci Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście).

Зверніть увагу, що у випадку осіб, які мають статус податкового нерезидента в Польщі, правильною адресою проживання буде їхня адреса проживання за кордоном (вони не вказують у податковій декларації адресу, за якою тимчасово проживають у Польщі, навіть якщо це їхня зареєстрована адреса).

Частина 3.

Внески на соціальне та медичне страхування

Фізична особа, яка веде власний бізнес і зареєстрована в CEIDG, зобов'язана сплачувати за себе внески на соціальне та медичне страхування (ZUS). Обов'язкові внески ZUS поділяються на кілька категорій - внески на соціальне страхування (I) пенсійне, (II) на випадок інвалідності, (III) від нещасного випадку, фондів внески: Фонд праці та Фонд солідарності, а також внески на медичне страхування. Крім того, існують також внески на страхування на випадок хвороби, які, однак, є добровільними.

Підприємець підлягає сплаті внесків до ZUS у Польщі незалежно від свого громадянства, тобто громадянин України, який зареєстрував свій бізнес у Польщі, також підлягає сплаті внесків до ZUS.

Варто зазначити, що так звана незареєстрована діяльність, тобто діяльність, про яку не потрібно звітувати до CEIDG, не є економічною діяльністю. Особи, які здійснюють таку діяльність, не підлягають ні соціальному, ні медичному страхуванню в Польщі.

Загальні принципи, розмір внесків до ZUS

Розмір внесків і право на пільгові внески до ZUS залежать від обраної підприємцем форми оподаткування (PIT), доходу як за попередній, так і за поточний рік, а також від прибутку від підприємницької діяльності.

Підприємці сплачують внески на соціальне страхування із задекларованої суми, тобто не з фактичного доходу (примітка: для внесків на охорону здоров'я діє інше правило). Отже, базою для нарахування внесків є сума, не нижча за 60% від прогнозованої середньої заробітної плати за роботу на відповідний рік.

У 2023 році база для нарахування внесків становила **4 161 злотий** (60% від 6 935 злотих). Це мінімальна база, тому підприємець може (добровільно) задекларувати та сплатити за себе вищі внески (пам'ятаючи про 30-кратний ліміт, тобто максимальний розмір бази нарахування внесків на пенсійне страхування та страхування на випадок інвалідності).

Тип страхування/фонду:	Вихід на пенсію	Пенсії	Випадково	Хвороба	Фонд оплати праці та Соціальний фонд
Щомісячна основа оцінки	4 161 ЗЛОТИЙ	4 161 ЗЛОТИЙ	4 161 ЗЛОТИЙ	4 161 ЗЛОТИЙ	4 161 ЗЛОТИЙ
Ставка внеску у відсотках	19,52%	8%	1,67%	2,45%	2,45%
Сума внеску	812,23 ЗЛОТИХ	332,88 ЗЛОТИХ	69,49 ЗЛОТИХ	101,94 ЗЛОТИХ	101,94 ЗЛОТИХ
Загальна сума внесків до сплати щомісяця	1 418,48 ЗЛОТИХ				
Загальна сума внесків до сплати, за винятком добровільного страхування на випадок хвороби	1 316,54 ЗЛОТИХ				

Внески на соціальне страхування та декларація PIT

Сплачені внески на соціальне страхування можуть бути вираховані з доходу/виручки або включені до витрат, що підлягають оподаткуванню. Спосіб вирахування залежить, серед іншого, від типу внеску та форми оподаткування, яку обрав підприємець.

Внески на соціальне страхування: пенсійне, на випадок інвалідності, хвороби та нещасного випадку можуть бути віднесені до податкових витрат або вираховані з доходу/прибутку.

З іншого боку, внески до Фонду праці та Фонду солідарності можуть бути включені лише як витрати, що підлягають вирахуванню з податку (тобто, наприклад, у випадку зареєстрованої одноразової допомоги, вони взагалі не підлягатимуть вирахуванню). Варто зазначити, що підприємець не повинен сплачувати внески до Фонду праці та Фонду солідарності за себе, якщо він має право на пільговий розмір внесків до ZUS або якщо він старше 60 років (чоловіки) або 55 років (жінки).

Пільгові внески на соціальне страхування

Підприємці-початківці або підприємці з невеликими доходами мають **право на зниження розміру внесків на соціальне страхування**, завдяки чому внесок, що сплачується на соціальне страхування, може бути значно зменшений.

Пільги для стартапу

По-перше, ті, хто розпочав бізнес у 2023 році, можуть скористатися так званою стартовою підтримкою.

Підприємці, які користуються пільгами для початківців, протягом шести місяців з дня початку господарської діяльності звільняються від соціального страхування, тобто не сплачують внески на пенсійне страхування, страхування на випадок втрати працездатності та нещасного випадку, а також до Фонду праці та Фонду солідарності. Водночас, пільга на початок діяльності не поширюється на медичне страхування. Підприємці продовжують сплачувати внески на медичне страхування.

Користування стартовою допомогою також означає, що протягом цього періоду підприємець не відкладає жодних пенсійних відрахувань і не отримує жодних виплат у разі хвороби, вагітності та пологів або нещасного випадку.

Пільгові внески на соціальне страхування

Після закінчення терміну дії пільг на відкриття бізнесу - якщо підприємець скористався такими пільгами - він може продовжувати сплачувати знижені внески на соціальне страхування протягом наступних 24 місяців. Внески на соціальне страхування розраховуються на основі 30% від мінімальної заробітної плати. У 2023 році знижена база становила 30% від: 3 490 злотих (січень-червень) або 3 600 злотих (липень-грудень), тобто 1 047 злотих і 1 080 злотих відповідно. Якщо особа є лише самозайнятою і користується пільговими внесками, вона не повинна сплачувати внески до Фонду праці та Фонду солідарності.

Наприкінці цього періоду, протягом якого підприємець сплачує зменшені внески до ZUS, він може перейти на стандартні внески до ZUS (сплачуючи їх на основі 60% від середньої заробітної плати) або, якщо він відповідає відповідним умовам, скористатися опцією "малий ZUS плюс".

Малий ZUS Plus

Це пільгове рішення в основному стосується підприємців, дохід яких від господарської діяльності за попередній календарний рік не перевищував 120 000 злотих. Такі особи можуть обмежити базу для сплати внесків на соціальне страхування таким чином, що вона не може бути нижчою за 30% від суми мінімальної заробітної плати або вищою за 60% від суми прогнозованої середньої заробітної плати за період 36 місяців.

Підприємець, який бажає скористатися пільгою Small ZUS Plus, повинен вести підприємницьку діяльність не менше 60 календарних днів у попередньому календарному році.

Менші внески на соціальне страхування в рамках малого ZUS плюс можна сплачувати протягом максимум 36 місяців протягом наступних 60 календарних місяців ведення власної справи.

Зокрема, у 2023 році термін дії пільги "Малий ZUS плюс" продовжено на 12 місяців. Це означає, що підприємці, які скористаються пільгою Small ZUS Plus у 2023 році, зможуть користуватися нею на 12 місяців довше, тобто протягом 48 місяців. Продовження терміну дії пільги стосується лише тих підприємців, які користуються пільгою "Малий ZUS плюс" у 2023 році. Підприємці, які втратили право на пільгу у 2023 році, не можуть скористатися продовженням.

Варто підкреслити, що підприємець не зможе скористатися вищезазначеними пільгами (пільги для відкриття, пільгові внески ZUS, малий ZUS Plus), якщо він надає послуги колишньому роботодавцю і обсяг діяльності, що виконується в рамках трудових відносин, підпадає під сферу здійснюваної підприємницької діяльності. Обмеження поширюється на податковий рік, в якому підприємець виконував роботу для колишнього роботодавця, і на наступний податковий рік.

Внески на медичне страхування

Обов'язок сплати внеску на медичне страхування регулюється окремим від внеску на соціальне страхування законодавством, від якого залежить розмір внеску на медичне страхування:

- обрана підприємцем форма оподаткування та
- розмір доходу, який вони отримують.

Якщо підприємець сплачує прибутковий податок на **загальних підставах** (відповідно до податкової шкали), внесок на медичне страхування становить **9% від бази сплати** (доходу від підприємницької діяльності).

Варто зазначити, що в цьому випадку не можна вирахувати медичні внески з доходу або включити їх до витрат, пов'язаних з податковими надходженнями.

Якщо підприємець сплачує податок на доходи фізичних осіб у вигляді **фіксованого податку** (19%), він сплачує внесок на охорону здоров'я у розмірі **4,9% від бази сплати** (доходу від підприємницької діяльності).

Підприємці, які ведуть облік зареєстрованих одноразових платежів, можуть включити частину сплачених страхових внесків у декларацію PIT (або як витрати, що підлягають вирахуванню, або як відрахування з доходу). На 2023 рік встановлено річний ліміт відрахування в розмірі **10 200 злотих**.

Однак, незалежно від того, чи підприємець розраховується на загальній чи фіксованій основі, якщо його дохід у будь-якому місяці буде нижчим за мінімальну заробітну плату, що діє в даному році, розмір внеску на охорону здоров'я в цьому місяці становитиме **9% від мінімальної заробітної плати** (враховуючи, що мінімальна заробітна плата у 2023 році становила 3 490 злотих, мінімальний внесок на охорону здоров'я в цьому році становив 314,10 злотих відповідно).

Якщо підприємець сплачує прибутковий податок **одноразово з зареєстрованого доходу**, його щомісячний внесок на охорону здоров'я становить 9% від бази одноразової сплати. База нарахування внеску залежить від розміру річного доходу від підприємницької діяльності і становить:

- дохід, що не перевищує 60 000 злотих за календарний рік - базою є 60% середньомісячної заробітної плати,
- дохід, що перевищує 60 тис. злотих не перевищує 300 тис. злотих за календарний рік - базою є 100% середньомісячної заробітної плати,
- дохід, що перевищує 300 000 злотих за календарний рік - базою є 180% середньомісячної заробітної плати.

Внесок на охорону здоров'я 2023 - зареєстрована фіксована ставка	Середня зарплата: 6 965,94 ЗЛОТИХ
Виручка за рік	Сума щомісячного внеску на охорону здоров'я 2023
До 60 000 злотих	376,16 злотих - 9% від суми 60% середньої заробітної плати
Від 60 000 до 300 000 злотих	626,93 злотих - 9% від суми 100% середньої заробітної плати
Понад 300 000 злотих	1 128,48 злотих - 9% від суми 180% середньої заробітної плати

Підприємці, які оподатковуються зареєстрованою одноразовою сумою, можуть вирахувати зі свого доходу для цілей декларації з податку на доходи фізичних осіб 50% внеску на охорону здоров'я, сплаченого в податковому році за підприємницьку діяльність, що оподатковується в цій формі. Відрахування також доступне для осіб, які співпрацюють з підприємцем.

У разі сплати податку у формі **податкової картки**, основою для внеску на медичне страхування буде мінімальна заробітна плата, що діє в даному році, тому внесок на медичне страхування у 2023 році становив 314,10 злотих на місяць.

Платники податків на карту можуть вирахувати частину сплаченого ними внеску на охорону здоров'я з податку, сплаченого в цій формі. Відрахування здійснюється в розмірі 19% від внеску на охорону здоров'я, сплаченого протягом податкового року за діяльність, на яку поширюється дія картки.

Щорічний розрахунок внеску на охорону здоров'я

Незалежно від розрахунку для цілей РІТ, підприємці зобов'язані сплатити внесок на охорону здоров'я, належний за 2023 рік, щорічно в розрахунковій декларації за квітень 2024 року.

Якщо в результаті річного розрахунку внеску на медичне страхування виявиться, що внесок був сплачений понад узгоджену суму, підприємець має право на його повернення. Заяву на повернення надміру сплаченого внеску на медичне страхування підприємець може подати до кінця травня 2024 року. Це кінцевий термін подання заяв на відшкодування. ZUS на рахунок ПУЕ підготує заяву на повернення переплати, яку підприємець зможе затвердити. Підприємець може також не подавати заяву на повернення, в такому випадку переплачені внески будуть зараховані в майбутні розрахункові періоди.

Якщо в результаті розрахунку буде отримана сума до сплати, підприємець повинен сплатити суму розрахунку річного внеску на охорону здоров'я разом з внесками, що впливають з декларації за квітень 2024 року, до 20 травня 2024 року.

Збіг страхових титулів в ZUS

Суміщення підстав для страхування підприємця на випадок безробіття має місце тоді, коли підприємець, крім своєї підприємницької діяльності, має інші підстави для страхування, наприклад, іншу підприємницьку діяльність, договір доручення, трудовий договір або інші підстави, з яких він також підлягає страхуванню на випадок безробіття на випадок безробіття.

Найбільш типовими ситуаціями є ведення кількох видів діяльності, додатковий трудовий договір або договір доручення.

Якщо підприємець веде кілька видів діяльності і отримує дохід від **підприємницької діяльності, то, як** правило, він сплачує внески на соціальне страхування **лише від одного з обраних видів діяльності**, відповідно до загальних правил. Внески на медичне страхування, з іншого боку, сплачуються з кожного виду діяльності, тобто підприємець повинен сплачувати внески на медичне страхування із загального доходу.

Якщо підприємець займається підприємницькою діяльністю і одночасно має трудовий договір, чи буде він сплачувати внески на соціальне страхування зі свого бізнесу, залежить від **заробітної плати за трудовим договором**. Якщо підприємець отримує щонайменше мінімальну заробітну плату за трудовим договором, він більше не повинен сплачувати внески на соціальне страхування під час ведення підприємницької діяльності. Внески стягуються виключно із заробітної плати за трудовим договором. Якщо винагорода за трудовим договором є нижчою за мінімальну заробітну плату, підприємець сплачує внески на соціальне страхування також від своєї підприємницької діяльності. Незалежно від заробітної плати за трудовим договором, внески на медичне страхування сплачуються як із заробітної плати, отриманої за трудовим договором, так і від підприємницької діяльності.

Якщо підприємець також має договір доручення і предмет цього договору відрізняється від предмета підприємницької діяльності підприємця, він підлягає обов'язковому соціальному страхуванню **виключно за рахунок підприємницької діяльності підприємця**. При цьому повинні бути дотримані дві умови одночасно:

- сплачує стандартні внески на соціальне страхування (60% від прогнозованої середньомісячної заробітної плати)
- розмір винагороди за договором доручення не перевищує 60% від прогнозованої заробітної плати на відповідний рік.

З іншого боку, він підлягає соціальному страхуванню за обома статусами, тобто за підприємницькою діяльністю та договором доручення, якщо він працює одночасно:

- вигоди від пільгових внесків на соціальне страхування або податкового кредиту "Мале соціальне страхування плюс
- розмір винагороди за договором доручення не перевищує розміру мінімальної заробітної плати.

Частина 4.

Спільні розрахунки та податкові пільги для підприємців

Спільне поселення з чоловіком/дружиною

На початку слід нагадати, що спільний розрахунок з чоловіком/дружиною можливий лише у випадку оподаткування підприємницької діяльності за загальними правилами, тобто відповідно до податкової шкали, і, крім того, чоловік/дружина не може одночасно користуватися фіксованою ставкою або паушальним оподаткуванням. Тим не менш, існує виняток для орендних доходів, що не виключає спільного розрахунку за неорендними доходами

Спільне оподаткування доходів подружжя в Польщі підлягає декільком умовам:

1) Податкове резидентство

Обидва з подружжя повинні мати податкову резиденцію в Польщі, де зосереджений центр їхнього професійного, сімейного та громадського життя. Для тих, хто виїхав з Польщі на довший період часу у 2023 році, необхідний індивідуальний аналіз, щоб визначити, чи вони все ще відповідають критеріям польського податкового резидентства.

Однак законодавець передбачив винятки з цієї вимоги. Подружжя, яке є податковим резидентом іншої держави-члена Європейського Союзу, Європейського економічного простору або Швейцарської Конфедерації, а також подружжя, один з яких підлягає польському оподаткуванню, а інший проживає в іншій країні, може мати право на спільне врегулювання.

В обох випадках існують додаткові умови. Перша полягає в тому, що їхній оподатковуваний дохід у Польщі повинен становити щонайменше 75 відсотків їхнього загального доходу у відповідному податковому році. Крім того, подружжя повинно додати до своєї податкової декларації іноземну довідку, що підтверджує їхнє податкове резидентство у відповідній країні.

Важливо також, щоб дохід, який враховується при спільному розрахунку, включав доходи з усіх джерел, незалежно від місця їх походження, навіть якщо вони звільнені від оподаткування. Крім того, важливою є наявність правової підстави, передбаченої договором про уникнення подвійного оподаткування або іншими міжнародними угодами, ратифікованими Польщею, що дозволяє податковому органу отримувати інформацію від податкового органу країни, резидентом якої є подружжя, для цілей оподаткування.

2) Підтримка шлюбу та спільності майна

Обов'язковою умовою для ведення спільного обліку з чоловіком/дружиною є збереження шлюбу та спільності майна протягом усього податкового року або з дня укладення шлюбу до останнього дня податкового року, якщо шлюб був укладений протягом цього періоду.

Ті, хто одружується протягом податкового року, навіть в останній день року, мають можливість спільно врегулювати свої доходи за весь рік.

Після укладення шлюбу за замовчуванням передбачається спільність майна, але подружжя може змінити це припущення шляхом укладення угоди. Варто зазначити, однак, що підписання угоди про поділ майна (шлюбного контракту) між подружжям позбавляє їх можливості скористатися податковими перевагами, пов'язаними зі спільною декларацією PIT.

Що стосується обмеження або розширення спільності майна, то це не призводить до встановлення поділу майна. Таким чином, обмеження або розширення спільності майна не впливає на можливість подання подружжям спільної податкової декларації.

Варто зазначити, що спільна декларація з чоловіком/дружиною можлива також у разі смерті одного з подружжя протягом податкового року або після закінчення податкового року, але до подачі податкової декларації за цей період.

3) Незастосування пільгового режиму оподаткування

Іншою важливою умовою є те, що жоден з подружжя не застосовує положення, що стосуються 19% фіксованого податку або Закону про одноразовий прибутковий податок з певних доходів, отриманих фізичними особами (за винятком положень, що стосуються доходу від невідприємницької оренди/лізингу) у відповідному податковому році. Це включає всі аспекти доходу, отриманого в податковому році, понесені витрати, що підлягають вирахуванню, зобов'язання, право на збільшення або зменшення податкової бази та інші додавання або вирахування.

На практиці це означає, що якщо один з подружжя вирішив оподатковувати дохід від бізнесу за ставкою єдиного податку 19% або вибрав єдиний податок, але не отримав дохід від цього бізнесу в 2023 році, він все одно матиме право на спільну декларацію зі своїм чоловіком/дружиною.

Крім того, жоден з подружжя не повинен підлягати оподаткуванню за правилами Закону про податок на тоннаж або Закону про активізацію суднобудування та суміжних галузей. Ці обмеження покликані гарантувати, що будь-які спеціальні податкові режими, які застосовуються подружжям, не перешкоджатимуть можливості подачі спільної декларації про доходи.

4) Подача заяви про спільне оподаткування доходів

Останньою умовою для спільного розрахунку доходів подружжя є те, що платники податків повинні висловити таке бажання у своїй податковій декларації за попередній рік.

Для цього необхідно поставити галочку у відповідному полі на першій сторінці податкової декларації та переконатися, що документ підписаний обома з подружжя (або одним з них, у разі смерті другого з подружжя до дати подання податкової декларації).

Точне заповнення податкової декларації має вирішальне значення для вираження бажання скористатися спільним подружнім розрахунком. Припускаючи, що платники податків отримували доходи за трудовими або цивільно-правовими договорами у 2023 році і мають намір скористатися формою РІТ-36, вони повинні відзначити відповідну опцію у своїй податковій декларації, тобто поставити галочку у квадраті:

- 2, якщо подружжя бажає скористатися спільним подружнім врегулюванням за стандартних обставин або
- 3) якщо один з подружжя помирає до дати подання річної декларації, а другий продовжує подавати декларацію самостійно.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL <small>(niepotrzebne skreślić)</small> podatnika		3. Nr dokumentu	4. Status
2. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL <small>(niepotrzebne skreślić)</small> małżonka			
<p>PIT-36</p> <p style="text-align: center;">ZEZNANIE O WYSOKOŚCI OSIĄGNIĘTEGO DOCHODU (PONIESIONEJ STRATY)</p> <p style="text-align: center;">za rok podatkowy <input type="text" value="5. Rok"/></p> <p>Formularz przeznaczony jest dla podatników, do których ma zastosowanie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, a osiągnięte przez nich dochody (poniesione straty) oraz dokonywane odliczenia nie mieszczą się w zakresie zeznania PIT-37.</p>			
Podstawa prawna:		Art. 45 ust. 1 ustawy.	
Termin składania:		Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, z zastrzeżeniem art. 45 ust. 7 ustawy.	
Miejsce składania:		Urząd, o którym mowa w art. 45 ustawy, zwany dalej „urzędem”.	
6. Wybór sposobu rozliczenia podatku (zaznaczyć właściwe kwadraty):			
☐ 1. indywidualnie	☐ 2. wspólnie z małżonkiem, zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy	☐ 3. w sposób przewidziany dla wdów i wdowców	☐ 4. w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci
7. ☐ w sposób przewidziany w art. 29 ust. 4 ustawy – podatnik			
8. ☐ w sposób przewidziany w art. 29 ust. 4 ustawy – małżonek			
Zaznaczenie odpowiednich kwadratów traktuje się na równi ze złożeniem wniosku o zastosowanie wskazanego sposobu rozliczenia podatku. Kwadrat w poz. 7 lub 8 zaznacza się łącznie z kwadratem 1, 2, 3 albo 4 w poz. 6.			

В обох випадках важливо, щоб документ був підписаний обома з подружжя або одним з них, залежно від обставин (якщо другий з подружжя помер до подачі декларації).

<p>X. OŚWIADCZENIE I PODPIS PODATNIKA / MAŁŻONKA / OSOBY REPREZENTUJĄCEJ</p> <p>PODATNIKA LUB MAŁŻONKA W przypadku zastosowania art. 6 ust. 2a ustawy, oświadczam pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, że jest spełniony warunek przewidziany w tym przepisie.</p>		
530. Podpis podatnika	531. Podpis małżonka	532. Imię i nazwisko oraz podpis osoby uprawnionej do podpisania zeznania w imieniu podatnika lub małżonka

Важливим кроком для подружжя або того з подружжя, хто не є резидентом Польщі в податкових цілях, є внесення інформації в пункт 520 податкової декларації про додані довідки про податкове резидентство.

Варто пам'ятати, що сертифікати податкового резидентства - це документи, які видаються іноземними податковими адміністраціями. Ці документи підтверджують, що особа повинна вважатися податковим резидентом певної країни протягом певного періоду.

У випадку подружжя або одного з подружжя, який не є резидентом Польщі для цілей оподаткування, додавання довідки про податкове резидентство є важливим, оскільки вона надає податковому органу інформацію про

податковий статус чоловіка/дружини, який є іноземним резидентом. Ця інформація має вирішальне значення для правильного заповнення податкової декларації та уникнення подвійного оподаткування.

U. INFORMACJE O ZAŁĄCZNIKACH W poz. 505–520 należy podać liczbę załączników. Poz. 521 i 522 wypełniają podatnicy, którzy załącznik PIT/D dołączyli do innego niż składane zeznanie. Jeśli w poz. 521 zaznaczono kwadrat nr 2, należy wypełnić poz. 523.					
PIT/B	PIT/BR	PIT/DS	PIT/IP	SSE-R	PIT/SE
505.	506.	507.	508.	509.	510.
PIT/D	PIT-2K	PIT/M	PIT/O	PIT/ZG	PIT/Z
511.	512.	513.	514.	515.	516.
PIT/MIT		PIT/PM	PIT/NZI	Certyfikat rezydencji	
517.		518.	519.	520.	
521. Załącznik PIT/D dołącza do swojego zeznania (zaznaczyc właściwy kwadrat): ☐ 1. podatnik ☐ 2. małżonek			522. Kod formularza, do którego został dołączony załącznik PIT/D (zaznaczyc właściwy kwadrat): ☐ 1. PIT-28 ☐ 2. PIT-36 ☐ 3. PIT-37		
523. Identyfikator podatkowy, nazwisko i imię małżonka oraz urząd, do którego został złożony załącznik PIT/D					

Що таке спільна податкова декларація подружжя?

Спільна податкова декларація подружжя передбачає підсумовування доходів подружжя та розрахунок спільного податкового зобов'язання. Це особливо вигідно в ситуаціях, коли доходи подружжя суттєво різняться, що дозволяє краще використовувати нижчі податкові ставки та суму, що зменшує податок. Нижче описано процес такого врегулювання:

1. Кожен з подружжя окремо зменшує свій дохід на витрати, що підлягають вирахуванню, і на відрахування з доходу.
2. Подружжя підсумовує свої доходи (після відрахувань) і ділить результат на два.
3. Потім вони розраховують податок відповідно до податкової шкали, зменшуючи його на податкову пільгу.
4. Остаточне податкове зобов'язання визначається шляхом множення отриманого значення на два.

Спільна звітність з чоловіком/дружиною особливо вигідна, коли існують значні відмінності в доходах подружжя або коли один з них не отримував жодного доходу. Наведені приклади ілюструють, як спільна звітність може призвести до податкової економії.

Приклад 1:

- Дохід Вероніки від підприємницької діяльності оподатковується на загальних підставах (тобто відповідно до податкової шкали): 75 000 ЗЛОТИХ

- *Дохід від роботи Марко: 190 000 злотих*

Окреме поселення: 31 559 ЗЛОТИХ

Спільне врегулювання: 20 975 ЗЛОТИХ

Заощадження: 10 584 злотих

Приклад 2:

- *Дохід від підприємницької діяльності, що оподатковується на загальних підставах (тобто відповідно до податкової шкали) Іоанну: 365 000 ЗЛОТИХ*
- *Доходи Василя: втрати від фондового ринку*

Окреме поселення Йоанна: 83 753 злотих

Спільне врегулювання: 49 195 ЗЛОТИХ

Заощадження: 34 558 злотих

Варто зазначити, що подружжя, навіть після подання індивідуальних податкових декларацій до 30 квітня, може скористатися спільним подружнім розрахунком, подавши виправлення до своєї податкової декларації разом із заявою про переплату. Це дозволяє зменшити податкове зобов'язання, навіть якщо спочатку були подані окремі декларації.

Спільне проживання з дитиною

Як і у випадку спільного оподаткування з чоловіком/дружиною, спільне оподаткування з дитиною також можливе лише в тому випадку, якщо діяльність оподатковується за загальними правилами, тобто відповідно до податкової шкали, і, крім того, чоловік/дружина не може одночасно користуватися фіксованою ставкою або паушальним оподаткуванням. Тим не менш, існує виняток для орендного доходу, який не виключає спільної сплати податків з доходу, що не є орендним, тобто підлягає оподаткуванню за податковою шкалою.

Для того, щоб скористатися перевагами спільної податкової декларації як одинокий батько з дитиною, необхідно виконати певні умови.

Статус батька-одинака:

У податковій декларації за 2023 рік податковою пільгою може скористатися одинокий батько, який є незаміжною особою, холостяком, вдовою, вдівцем, розлученим, розлученою, розлученою або одруженою, якщо його або її чоловік або дружина позбавлені батьківських прав або відбувають покарання у вигляді позбавлення волі. Важливо зазначити, що ці умови не обов'язково повинні виконуватися протягом усього року - достатньо одного дня в році, коли особа виховує дитину одна.

Статус батька-одинака:

- неповнолітніми,

- повнолітні, які отримують надбавку (доплату) на догляд або соціальну пенсію, відповідно до окремих нормативно-правових актів,
- дорослі віком до 25 років, які навчаються у визначених школах.

Критерій податкового резидентства:

Платник податків повинен підлягати необмеженій податковій відповідальності в Польщі або мати місце проживання в іншій країні Європейського Союзу, Європейської економічної зони або Швейцарської Конфедерації, отримуючи оподатковуваний дохід у Польщі в розмірі не менше 75 відсотків від загального доходу. Проживання за межами Польщі повинно бути задокументовано довідкою про місце проживання, виданою іноземним податковим органом.

Слід пам'ятати, що платники податків, які проживають в іншій державі Європейського Союзу, Європейського економічного простору або Швейцарської Конфедерації, ніж Польща, зобов'язані на вимогу податкових органів документально підтвердити суму свого сукупного доходу, отриманого в даному податковому році, шляхом пред'явлення довідки або іншого документа, виданого компетентним органом країни проживання, що підтверджує суму свого сукупного доходу, отриманого в даному податковому році.

Умови доходу дитини:

Для того, щоб мати право на пільговий податковий режим для одиноких батьків, важливо, щоб дитина не досягла повноліття у відповідному податковому році:

- дохід, за винятком пенсії у зв'язку з втратою годувальника, який підлягає оподаткуванню відповідно до податкової шкали, або приріст капіталу, що оподатковується за ставкою 19% відповідно до статті 27 або статті 30b Закону про РІТ, або
- доходи, зазначені в статті 21(1)(148) та (152) Закону про РІТ, тобто доходи, на які поширюється так звана пільга для молоді та так звана пільга на повернення на батьківщину.

Крім того, загальна сума цих доходів не повинна перевищувати дванадцятикратного розміру соціальної пенсії, визначеного відповідно до Закону про соціальну пенсію. У 2023 році ця сума становила 19 061,28 злотих.

Відсутність можливості спільної світності з дитиною

Ті, хто спільно виховує принаймні одну дитину з іншим з батьків або законним опікуном, не зможуть скористатися можливістю спільного обліку з дитиною, що охоплює також ситуації альтернативного догляду, коли обидва батьки отримують батьківську допомогу, відому як "500+".

Поняття "спільне виховання" не має точного визначення в законодавстві, що викликає труднощі у визначенні того, чи включає воно лише почергову опіку, чи також може трактуватися як ситуація, коли розлучені батьки беруть дитину на канікули раз на рік.

Особа, яка користується оподаткуванням у формі фіксованого податку, податкової картки, одноразового податку на зареєстрований дохід (за винятком доходу від приватної оренди), тоннажного податку або відповідно до Закону від 6

липня 2016 року про активізацію суднобудівної промисловості та супутніх галузей, також не зможе скористатися можливістю спільного проживання з дитиною.

Як подати декларацію про доходи з дитиною

Для того, щоб скористатися пільговим оподаткуванням, доступним для одиноких батьків, необхідно належним чином вказати про своє бажання у податковій декларації за попередній рік.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL (niepotrzebnie skreślić) podatnika	3. Nr dokumentu	4. Status	
_____			
2. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL (niepotrzebnie skreślić) małżonka			
_____			
Prawidłowe wypełnienie formularza ułatwi wcześniejsze zapoznanie się z broszurą informacyjną. Pola oznaczone kolorem zielonym wypełniają wyłącznie podatnicy, którzy uzyskiwali przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej.			
PIT-36			
ZEZNAНИЕ O WYSOKOŚCI OSIĄGNIĘTEGO DOCHODU (PONIESIONEJ STRATY)			
za rok podatkowy <input type="text" value="5. Rok"/>			
Formularz przeznaczony jest dla podatników, do których ma zastosowanie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, a osiągnięte przez nich dochody (poniesione straty) oraz dokonywane odliczenia nie mieszczą się w zakresie zeznania PIT-37.			
Podstawa prawna:	Art. 45 ust. 1 ustawy.		
Termin składania:	Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, z zastrzeżeniem art. 45 ust. 7 ustawy.		
Miejsce składania:	Urząd, o którym mowa w art. 45 ustawy, zwany dalej „urzędem”.		
6. Wybór sposobu rozliczenia podatku (zaznaczyć właściwe kwadraty):			
☐ 1. indywidualnie	☐ 2. wspólnie z małżonkiem, zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy	☐ 3. w sposób przewidziany dla wdów i wdowców	☐ 4. w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci
7. ☐ w sposób przewidziany w art. 29 ust. 4 ustawy – podatnik			
8. ☐ w sposób przewidziany w art. 29 ust. 4 ustawy – małżonek			
Zaznaczenie odpowiednich kwadratów traktuje się na równi ze złożeniem wniosku o zastosowanie wskazanego sposobu rozliczenia podatku. Kwadrat w poz. 7 lub 8 zaznacza się łącznie z kwadratem 1, 2, 3 albo 4 w poz. 6.			

Особи, які розраховують свої доходи за минулий рік за формою РІТ-36, повинні поставити галочку в квадраті № 4 у розділі 6 "Вибір способу розрахунку податку".

U. INFORMACJE O ZAŁĄCZNIKACH

W poz. 505–520 należy podać liczbę załączników. Poz. 521 i 522 wypełniają podatnicy, którzy załącznik PIT/D dołączyli do innego niż składane zeznanie. Jeśli w poz. 521 zaznaczono kwadrat nr 2, należy wypełnić poz. 523.

PIT/B	PIT/BR	PIT/DS	PIT/IP	SSE-R	PIT/SE
505.	506.	507.	508.	509.	510.
PIT/D	PIT-2K	PIT/M	PIT/O	PIT/ZG	PIT/Z
511.	512.	513.	514.	515.	516.
PIT/MIT		PIT/PM	PIT/NZI	Certyfikat rezydencji	
517.		518.	519.	520.	
521. Załącznik PIT/D dołącza do swojego zeznania (zaznaczyć właściwy kwadrat): ☐ 1. podatnik ☐ 2. małżonek			522. Kod formularza, do którego został dołączony załącznik PIT/D (zaznaczyć właściwy kwadrat): ☐ 1. PIT-28 ☐ 2. PIT-36 ☐ 3. PIT-37		
523. Identyfikator podatkowy, nazwisko i imię małżonka oraz urząd, do którego został złożony załącznik PIT/D					

Osoba, яка є одним з батьків і нерезидентом для цілей оподаткування, також повинна переконатися, що вона заповнила пункт 520, що містить інформацію про додані сертифікати податкового резидентства, у відповідній податковій формі.

Що таке поселення для одиноких батьків

У разі спільного розрахунку з дитиною податок встановлюється в подвійному розмірі від суми податку, розрахованого на половину доходу одинокі особи. Такий розрахунок дозволяє подвійно врахувати суму, що зменшує податок, що є аналогом переваг спільного оподаткування для подружжя.

Спільна податкова декларація одинокого батька з дитиною є вигідною, оскільки так звана "неоподатковувана сума" сягає 30 000 злотих, а найнижча ставка податку становить 12%. Таким чином, використовуючи цей тип розрахунку, можна отримати подвійну вигоду від "неоподаткованої суми" та нижчої податкової ставки, що означає меншу суму податку до сплати.

Приклад:

Припустимо, що Іван, батько-одинак, отримує річний дохід у розмірі 150 000 злотих від підприємницької діяльності, яка оподатковується за загальними правилами (тобто відповідно до податкової шкали). Скільки він заощадить на спільній з дитиною податковій декларації?

Рішення

Використовуючи пільговий метод обліку з дитиною, Іван заплатить податок у розмірі 10 800 злотих. Порівнюючи з ситуацією, коли б він не скористався пільгою, він заплатив би податок у розмірі 14 400 злотих.

Розрахунок з дитиною:

- *Оподатковуваний дохід: 150 000 ЗЛОТИХ / 2 = 75 000 ЗЛОТИХ*

- *Податок: $(12\% * 75\,000 \text{ злотих} - 3\,600 \text{ злотих}) * 2 = 10\,800 \text{ злотих}$*

Поселення без дитини:

- *Оподатковуваний дохід: 150 000 ЗЛОТИХ*
- *Податок: $12\% * £150,000 - £3,600 = £14,400$*

Результати показують, що, скориставшись пільговим поселенням з дитиною, Іван заощадить 3 600 фунтів стерлінгів порівняно з ситуацією без преференцій.

Допомога для працюючих пенсіонерів

Підприємці отримали можливість скористатися податковими преференціями, які передбачають звільнення частини доходу від оподаткування. Ті, хто відповідає віковим критеріям, тобто жінки старше 60 років і чоловіки старше 65 років, можуть скористатися цим звільненням в межах 85 528 злотих на рік.

Умовою отримання права на звільнення є неотримання пенсії за певними законами, незважаючи на набуття права на її отримання. Це стосується, зокрема, пенсій або пенсій у зв'язку з втратою годувальника відповідно до різних законів, а також інших виплат, що нараховуються офіцерам силових структур або пенсіонерам у відставці чи у зв'язку з втратою годувальника, як це визначено в Законі про систему загальних судів.

Відповідно, підприємці, які досягли пенсійного віку, звільняються від сплати податку за умови, що вони не отримують пенсійні виплати. Звільнення поширюється на дохід, отриманий від підприємницької діяльності, який підлягає оподаткуванню:

- за загальними правилами, тобто за прогресивною шкалою (12% та 32%) та за формою РІТ-36,
- фіксований податок (19%) і розраховується за формою РІТ-36L,
- одноразово з зареєстрованого доходу (від 2% до 17%) та обліковується за формою РІТ-28.

Пільга може бути застосована до доходу, отриманого після досягнення 60 або 65 років, залежно від статі, причому дохід, отриманий в рік досягнення пенсійного віку, підлягає пільзі лише в тій частині, в якій він отриманий після досягнення цього віку і не перевищує ліміту 85 528 злотих. Неможливо поширити пільгу на дохід, зароблений до досягнення пенсійного віку. Перевищення доходу над зазначеним лімітом підлягає оподаткуванню відповідно до обраного методу (загальні правила, фіксований податок або одноразова сума). У випадку доходу, що оподатковується на загальних підставах, решта доходу, що підлягає оподаткуванню, може скористатися "неоподаткованою сумою" до 30 000 злотих.

Пільги для сімей 4+

Підприємці, які є батьками щонайменше чотирьох дітей і відповідають певним умовам, передбаченим Законом про РІТ (ст. 21(1)(153)), мають право на звільнення від оподаткування доходу від підприємницької діяльності в межах 85 528 злотих на рік. Важливо зазначити, що цей ліміт застосовується окремо до кожного з батьків. Це означає, що спільний дохід обох батьків у податковому році може бути звільнений від оподаткування до суми 171 056 злотих на

рік, за умови, що кожен з батьків отримує дохід у розмірі 85 528 злотих. Невикористана частина пільги одним з батьків через нижчий дохід не переходить до другого з батьків.

Використовувати цей підхід до зниження податку може будь-який підприємець, який має щонайменше чотирьох дітей протягом податкового року:

- Він здійснював батьківську владу.
- Виступав законним опікуном, якщо дитина проживала з ним або з нею.
- Виконували функцію прийомної сім'ї на підставі рішення суду або угоди з воєводою.

І у випадку з дорослими дітьми, які навчаються:

- Він виконував свої аліментні зобов'язання.
- Він виконував роль прийомної сім'ї.

Крім того, в контексті повнолітніх дітей існують додаткові обмеження на використання допомоги. У ситуаціях, коли діти:

- Вони не застосовували положення 19-відсоткового фіксованого податку або положення Закону про одноразовий податок (за винятком приватної оренди, що обліковується на основі одноразового податку) щодо доходів, отриманих протягом податкового року, понесених витрат, що підлягають вирахуванню, зобов'язань або прав на збільшення або зменшення податкової бази, а також доходів, зобов'язань або прав на інші додавання або відрахування.
- Вони не підлягали сплаті тоннажного податку відповідно до положень Закону про тоннажний податок або так званого корабельного податку відповідно до положень Закону про активізацію суднобудування та суміжних галузей.
- Вони не отримували доходів, які оподатковуються відповідно до податкової шкали або 19-відсотковим податком від продажу цінних паперів, акцій (часток) або фінансових деривативів за плату, а також доходів, звільнених від оподаткування в рамках так званої допомоги для молоді або повернення, загальна сума яких перевищує дванадцятикратний розмір соціальної пенсії, чинний на кінець податкового року (19 061,28 злотих у 2023 році).

Вищезгадана податкова пільга надається батькам незалежно від їхнього сімейного стану. Тому нею можуть скористатися не лише подружжя, а й батьки-одиначки або ті, хто виховує дітей у неформальних стосунках.

Пільга поширюється на доходи від оподаткованої підприємницької діяльності:

- на загальних підставах, тобто за прогресивною шкалою (12% та 32%), які враховуються у формі РІТ-36,
- фіксований податок (19%), який обліковується у формі РІТ-36L,
- одноразові суми на зареєстровані доходи (від 2% до 17%), які обліковуються у формі РІТ-28.

Надлишок доходу, що перевищує встановлений ліміт, буде оподатковуватися відповідно до обраного методу (загальні правила, фіксований податок або одноразова сума). У випадку доходу, що оподатковується на загальних

підставах, решта оподаткованого доходу може скористатися "неоподаткованою сумою" в розмірі до 30 000 злотих.

Варто зазначити, що користування пільгою для сімей 4+ не виключає можливості також скористатися сімейною надбавкою.

Частина 5.

Вибрані відрахування з доходу в річній декларації

Внески на соціальне страхування

Якщо платник податків охоплений соціальним страхуванням, можна скористатися вирахуванням внесків на соціальне страхування (пенсія, інвалідність, хвороба, нещасний випадок).

Це стосується:

- внески, вираховані в податковому році, які були включені платником до відомостей РІТ-11. Слід зазначити, що до вирахування не включаються внески з доходу (виручки), звільненого від оподаткування, або внески з доходу, з якого не стягується податок.
- внески, сплачені протягом податкового року з власних коштів платника податку на обов'язкове соціальне страхування як за себе, так і за співпрацюючих з ним осіб, в державі-члені Європейського Союзу або в іншій державі Європейської економічної зони (наприклад, Ісландії, Норвегії) або в Швейцарській Конфедерації, за умови, що внесок не був раніше відрахований в цій державі або дохід (виручка) не був звільнений від оподаткування відповідно до угод про уникнення подвійного оподаткування. Варто зазначити, що це вирахування може бути застосоване лише за наявності підстав, передбачених угодою про уникнення подвійного оподаткування або іншою угодою, а податковий орган повинен отримати податкову інформацію від податкового органу країни, де були сплачені внески на загальнообов'язкове соціальне страхування.
- внески, сплачені протягом податкового року безпосередньо на власне пенсійне страхування, страхування на випадок інвалідності, хвороби та нещасного випадку платником податку та його утриманцями.

Яку суму можна відняти?

Розмір відрахування внесків на соціальне страхування обмежується доходом, отриманим платником податків. Суми внесків, виражені в іноземній валюті, конвертуються в злоті за середнім обмінним курсом іноземних валют, оголошеним Національним банком Польщі в останній робочий день, що передує дню, коли були понесені витрати.

Необхідні документи

Для того, щоб підтвердити право на відрахування внесків на соціальне страхування, можна надати різні документи, які підтверджують, що ці витрати були понесені. Приклади доказів включають

РІТ-11 від платника:

- Інформація від платника, яка надається платнику податків у вигляді документа РІТ-11, може бути використана як доказ сплати внесків на соціальне страхування.

- Платіжні документи:
- Докази сплати внесків, такі як депозитні квитанції, квитанції про переказ або банківські виписки, є дійсними документами, які підтверджують, що платник податків фактично сплатив внески.

Довідка із соціального забезпечення:

- Підтвердженням сплати внесків до Фонду соціального страхування (ZUS) може також слугувати довідка, видана установою соціального страхування (ZUS).

Платники податків повинні зберігати ці та інші документи, пов'язані з процесом подання податкової декларації, щоб мати змогу довести своє право на пільги в разі необхідності.

Пільга на інтернет

Відповідно до цієї податкової преференції, підприємець може віднести на витрати витрати, понесені у зв'язку з використанням Інтернету в даному податковому році, незалежно від місця і форми використання (наприклад, вдома - за допомогою фіксованого або бездротового з'єднання, а також через мобільні пристрої).

Яку суму можна відняти?

Максимально дозволена сума відрахувань за один податковий рік становить 760 злотих. Важливо зазначити, що цей ліміт не переноситься на наступний рік, а це означає, що витрати, які не були вираховані в даному році через відсутність доходу, не можуть бути враховані в наступному податковому році.

Варто зазначити, що витрати, пов'язані з придбанням обладнання, мережевих компонентів, встановленням, розширенням, модернізацією та поточним обслуговуванням (сервісом) або платою за активацію (яка не є платою за користування, а лише за можливість користування), не підлягають вирахуванню.

Необхідні документи

Для того, щоб скористатися пільгою на інтернет, важливо мати документ, що підтверджує витрати, наприклад, рахунок або рахунок-фактуру, що містить відповідну інформацію, наприклад, ідентифікацію покупця, продавця, тип послуги та суму.

Якщо доступ до Інтернету є однією з низки послуг, придбаних у того самого постачальника, у документі, виданому постачальником послуг, має бути чітко вказана сума витрат, пов'язаних з використанням Інтернету.

В якому звіті вказати пільгу?

Для того, щоб скористатися цією пільгою, підприємець повинен включити її в інформацію про РІТ/Відрахування, що додається до податкової декларації, залежно від форми розрахунків:

- РІТ-36 - у випадку масштабного бізнесу,
- РІТ-28 - для діяльності, що оподатковується одноразовим податком на зареєстрований дохід.

Пільга на термомодернізацію

Підприємець, який володіє односімейним будинком (у тому числі у формі терасового або двоквартирного житла), може скористатися пільгою за умови, що будівля вже введена в експлуатацію. Пільга не поширюється на ситуацію, коли будинок перебуває на стадії будівництва. Витрати, понесені на будівництво до введення будинку в експлуатацію, не підпадають під пільгу. Однак, якщо витрати понесені після введення будинку в експлуатацію, пільга може бути застосована до витрат, пов'язаних з використанням існуючої будівлі, а не новозбудованої.

Яку суму можна відняти?

Сума відрахування не може перевищувати 53 000 злотих для всіх проектів термомодернізації, здійснених у будівлях, які підприємець є власником або співвласником. Платнику податків також важливо пам'ятати, що відрахування здійснюється в декларації за той податковий рік, в якому були понесені витрати. Неможливо відняти в даному році витрати, понесені в попередні роки, якщо тільки платник податків не виправить попередні податкові декларації, щоб включити ці витрати.

Однак існує виняток, коли дохід платника податків менший, ніж сума пільги, що підлягає вирахуванню в даному році. У такій ситуації підприємець має право відняти невикористану суму протягом наступних шести років.

Однак слід бути обережним у контексті умови, передбаченої законом, яка зобов'язує завершити інвестицію протягом трьох років (починаючи з кінця податкового року, в якому були понесені перші витрати), мобілізуючи підприємця на завершення термомодернізації. Якщо інвестиція не буде завершена вчасно, підприємець буде зобов'язаний повернути суму раніше списаних коштів. Це означає, що цю суму необхідно буде додати до доходу за податковий рік, в якому закінчився трирічний період.

Перелік витрат, що підлягають відшкодуванню, можна знайти в додатку до Постанови Міністра інвестицій та розвитку від 21 грудня 2018 року, що визначає види будівельних матеріалів, обладнання та послуг, пов'язаних з реалізацією проектів з термомодернізації. Приклади включають заміну вікон, модернізацію системи опалення або встановлення фотоелектричних панелей.

Витрати повинні здійснюватися лише від імені зареєстрованих платників ПДВ, що означає, що вони є платниками ПДВ і виставляють рахунки-фактури з вхідним ПДВ з продажу, а всі витрати документально підтверджуються рахунком-фактурою.

Якщо підприємець одночасно отримує пільгу на термомодернізацію з Національного фонду охорони навколишнього природного середовища та водного господарства або обласних фондів охорони навколишнього природного середовища та водного господарства, суми, відшкодовані в рамках пільг, не підлягають відшкодуванню. Аналогічно, якщо ці витрати включені до складу витрат, що підлягають оподаткуванню, вони також не можуть бути враховані при наданні пільги.

В якому звіті вказати пільгу?

Пільга на термомодернізацію повинна бути включена до інформації про РІТ /Вирахування, що додається до податкової декларації, залежно від того, як оподатковується бізнес:

- РІТ-36 - для підприємницької діяльності, що оподатковується за шкалою,
- РІТ-36L - для діяльності, що оподатковується фіксованим податком,
- РІТ-28 - для діяльності, що оподатковується одноразовим податком на зареєстрований дохід.

Реабілітаційна пільга

Підприємець, незалежно від того, чи сплачує він податок на загальних підставах, чи за фіксованою ставкою, може скористатися пільгою, якщо він відповідає наступним критеріям:

- є особою з інвалідністю або
- має опіку над особою з інвалідністю з доходом менше 19 061,28 злотих у 2023 році, а також
- понесені витрати на реабілітацію або витрати, пов'язані з полегшенням повсякденної життєдіяльності.

Варто зазначити, що перелік витрат, які підлягають вирахуванню, є закритим, а це означає, що підприємець може вирахувати лише ті витрати, які прямо перераховані в положеннях Закону про податок на доходи фізичних осіб.

Яку суму можна відняти?

Витрати, пов'язані з виплатою допомоги на реабілітацію, поділяються на такі категорії:

- Необмежені витрати: підприємець може вирахувати повну суму витрат, фактично понесених у даному податковому році.
- Витрати, обмежені "верхнім" лімітом суми: Сума витрат вираховується, але тільки до встановленого ліміту.
- Частково профінансовані (субсидовані) витрати: Застосовується, коли витрати були частково профінансовані з коштів Фонду реабілітації інвалідів, Фонду діяльності підприємства, Державного фонду реабілітації інвалідів, Національного фонду охорони здоров'я, Фонду соціальних виплат підприємства або були відшкодовані в будь-якій формі. Підприємець вираховує різницю між понесеними витратами та сумою, отриманою з цих фондів або відшкодованою йому в будь-якій формі.
- Витрати на ліки: підприємець відраховує різницю між витратами на ліки, понесеними в даному місяці, і сумою 100 злотих.

Якщо витрати були:

- Повністю фінансується з фонду реабілітації інвалідів компанії, фонду діяльності компанії, Державного фонду реабілітації інвалідів, Національного фонду охорони здоров'я або фонду соціальних виплат компанії,
- Або були повністю відшкодовані в будь-якій формі.

Саме в таких випадках ці витрати не вираховуються з доходу, навіть якщо вони перераховані в законі. Підприємець встановлює і підтверджує суму витрат на підставі рахунку, накладної, банківського підтвердження або іншого доказу оплати, причому витрати, понесені за кордоном, також можуть бути віднесені до складу витрат, що підлягають вирахуванню.

В якому звіті вказати пільгу?

Реабілітаційна пільга може бути включена до відомостей про відрахування, що додаються до податкової декларації, у випадку:

- PIT-36, для великих підприємців,
- PIT-28, для підприємців, які сплачують податок на зареєстрований дохід одноразово.

Варто зазначити, що підприємці на єдиному податку (PIT-36L) не мають можливості скористатися реабілітаційною пільгою, якщо вони не отримують інших доходів, наприклад, за трудовим договором, і не подають відповідну декларацію (PIT-37).

Пожертви

Підприємці, які сплачують єдиний податок, мають виключне право скористатися пільгою на пожертвування:

- Професійна підготовка державних шкіл,
- Закупівля планшетів та ноутбуків для підрозділів, що опікуються навчальними закладами.

З іншого боку, інші підприємці, які отримують дохід від підприємницької діяльності та сплачують податки за шкалою або фіксованою ставкою, можуть вирахувати пожертвування для певних цілей:

- Релігійне поклоніння,
- Донорство крові здійснюється добровільними донорами крові та плазми,
- Суспільно корисні завдання, делеговані організаціям, що діють на підставі положень про суспільно корисну діяльність та волонтерство, або еквівалентним організаціям в іншій державі-члені Європейського Союзу або країні Європейського економічного простору, які здійснюють суспільно корисну діяльність у сфері суспільних завдань,
- Професійне навчання передано до державних професійно-технічних навчальних закладів,
- Закупівля планшетів та ноутбуків для підрозділів, що опікуються навчальними закладами,
- Пов'язаний з реконструкцією Саксонського палацу, палацу Брюля та кам'яниць на вулиці Крулевської у Варшаві,
- Церковна благодійна та опікунська діяльність.

Пожертвування не можна вирахувати в наступних випадках:

- На благо окремих людей,
- На користь юридичних осіб та організацій без статусу юридичної особи, які здійснюють господарську діяльність, пов'язану з виробництвом або торгівлею продукцією електронної промисловості, паливом, тютюновими виробами, спиртом, вином, пивом та іншими алкогольними напоями з вмістом спирту понад 1,5%, а також виробами з дорогоцінних металів або з їх вмістом,
- Повертається в будь-якій формі,
- Входить у витрати, що підлягають відрахуванню,
- Вираховується з доходу відповідно до Закону про одноразову допомогу або вираховується з доходу відповідно до Закону про податок на доходи фізичних осіб (PIT).

Яку суму можна відняти?

Більшість пожертв, включених до каталогу, є лімітованими, тобто підприємці можуть вирахувати суму фактично здійсненої пожертви, але не більше 6% від свого доходу/прибутку.

Обмеження в 6% також стосується відрахувань на пожертви на релігійні цілі, добровільне донорство крові, професійне навчання та інвестиції, пов'язані з реконструкцією Саксонського палацу, Брюльського палацу та таунхаусів на вулиці Крулевської у Варшаві.

При отриманні доходу від несільськогосподарської діяльності підприємець може вирахувати пожертвування, зроблені протягом податкового року, при розрахунку авансового платежу або одноразової суми, але остаточний розрахунок здійснюється в податковій декларації. Пожертвування, які не були відраховані через недостатній дохід/прибуток в даному році, не можуть бути відраховані в наступні роки.

Необхідні документи

Більшість пожертв можна підтвердити:

- підтвердження внесення коштів на розрахунковий рахунок одержувача або в банк, відмінний від розрахункового рахунку одержувача, у разі пожертви готівкою,
- документ, що містить ідентифікаційні дані жертводавця, вартість зробленої пожертви, а також заяву одержувача про прийняття пожертви у випадку негрошових пожертв.

Якщо пожертвування було зроблено на користь неприбуткової організації (РВО) з іншої країни ЄС або ЄЕЗ, то для того, щоб отримати відрахування, необхідно виконати дві умови:

- мати заяву від цієї організації, яка підтверджує, що на дату пожертви вона є еквівалентною організацією, яка діє відповідно до польського законодавства про суспільно корисну діяльність та волонтерську роботу і переслідує зазначені цілі,
- наявність правової підстави, що впливає з договору про уникнення подвійного оподаткування або інших ратифікованих міжнародних угод, стороною яких є Польща, що дозволяє податковому органу отримувати податкову інформацію від податкового органу держави, на території якої організація має зареєстрований офіс.

Пожертви, зроблені для цілей професійного навчання, такі як навчальні матеріали або основні засоби, які є повними, придатними для використання і не старші 12 років, і зроблені державним професійно-технічним навчальним закладам або державним установам і центрам, повинні бути підтверджені документами, які повинні засвідчувати особу жертводавця і вартість зробленої пожертви, а також заявою жертводавця про те, що він прийняв цю пожертву.

В якому звіті вказати пільгу?

Пожертви відображаються в інформації про РІТ /Вирахування, що додається до декларації:

- РІТ-36 - для масштабної підприємницької діяльності;
- РІТ-28 - для діяльності, що оподатковується одноразовим податком на зареєстрований дохід;
- РІТ-36L - у певних випадках, описаних вище

Вибрані відрахування з доходу на 2023 рік.

Тип відрахування	Сума відрахування	Додаткові умови	Необхідні документи	PIТ-36	PIТ-36L	PIТ-28	Додаток
Внески на соціальне страхування	у розмірі сплачених або зібраних страхових внесків на пенсійне страхування/страхування на випадок хвороби/страхування від нещасних випадків.		підтвердження сплачених внесків	☑	☑	☑	немає додатку - відрахування здійснюється в податковій декларації
Дотація на Інтернет	760 ЗЛОТИХ	Не більше понесених витрат (в межах ліміту) лише 2 роки поспіль	Документальне підтвердження понесених витрат	☑		☑	PIТ/O
Дотація на термомодернізацію	53 000 ЗЛОТИХ	Понесені витрати можна обліковувати до 6 років після року, в якому були понесені перші витрати	Рахунки-фактури з ПДВ (від осіб, зареєстрованих платниками ПДВ)	☑	☑	☑	PIТ/O
Пільги на ліки	Витрати на ліки мінус £100 на місяць На підгузки, пелюшки і т.д. - макс. 2 280 злотих	Медична довідка про потребу в ліках	Підтвердження витрат	☑		☑	PIТ/O
Допомога реабілітаційним обладнанням	У розмірі понесених витрат	Судження про інвалідність	Підтвердження витрат	☑		☑	PIТ/O
Автомобільна допомога	2 280,00 ЗЛОТИХ	Судження інвалідності без необхідності вказувати I та II групу	Документ про право власності/співвласно сті	☑		☑	PIТ/O
Пожертви благодійним та небайдужим церквам	до 100% доходу платника податків (без обмежень по доходу)	Без обмежень!	Документальне підтвердження пожертви і підтвердження мети церкви (термін: 2 роки).	☑		☑	PIТ/O
Пожертви на релігійні цілі - Церкви	6% від доходу платника податків	Пожертви підсумовуються і підраховується загальна сума в 6%.	Документальне підтвердження пожертви	☑		☑	PIТ/O
Пожертви благодійним організаціям	6% від доходу платника податків	Пожертви підсумовуються і підраховується загальна сума в 6%.	Документальне підтвердження пожертви	☑		☑	PIТ/O
Пожертва на професійну освіту	6% від доходу платника податків	Пожертви підсумовуються і підраховується загальна сума в 6%; повинні бути пожертвовані виключно на школи з певним освітнім профілем	Договір дарування майна (не підлягає відрахуванню) у випадку пожертви готівкою)	☑	☑	☑	PIТ/O
Витрати на індивідуальний рахунок пенсійного забезпечення (пенсійний рахунок)	вартість, що дорівнює податковій базі, 12 483 злотих (ліміт на 2023 рік).	Документ, що підтверджує вартість сплачених страхових внесків		☑	☑	☑	PIТ/O
Відрахування - податковий збиток	1) максимум 50% для збитків за 2020 рік та попередні роки 2) 100% збитку з 2021 та 2022 років, якщо він не перевищує 5 мільйонів злотих, а у випадку більшого перевищення - до 50% від суми перевищення, що підлягає щорічному відрахуванню	Податкові збитки можна вирахувати протягом наступних п'яти послідовних податкових років.	Показаний збиток та враховано в PIТ за попередні роки	☑	☑	☑	PIТ/O

Списання безнадійної заборгованості	Вартість несплачених боргів, які були включені до доходу торговця	Відрахування через рік, коли минуло 90 днів від дати платежу, зазначеної в рахунку-фактурі або договорі	Документ, що підтверджує термін сплати	👉	👉	👉	PIT/WZ
Пільги для інвестицій в альтернативну компанію	50% витрат на придбання частки в ASI, макс. 250 000 ЗЛОТИХ	акції, що перебувають у власності не менше 24 місяців		👉	👉		PIT/O
Пільги для роботизації	Витрати на роботи, машини та периферійне обладнання	у податковому році, в якому були понесені витрати, або в єдиному 6 років поспіль 100% витрат, включених до податкових витрат	Підтвердження оплати	👉	👉		PIT-RB
Пільги для розширення	додаткове вирахування 100% прийнятих витрат; максимум. 1 мільйон злотих		рахунки-фактури, документи, що підтверджують витрати	👉	👉		немає додатку - відрахування здійснюється в податковій декларації
Пільги для створення нового продукту	додаткове відрахування 30% від суми витрат на дослідне виробництво продукту та його виведення на ринок (але не більше 10% від доходу бізнесу)		рахунки-фактури, документи, що підтверджують витрати	👉	👉		немає додатку - відрахування здійснюється в податковій декларації
Допомога на спорт/культуру/вищу освіту	50% витрат, понесених на цю діяльність, не більше, ніж дохід від операцій			👉	👉		PIT-CSR
Пільга на платіжний термінал та витрати на його експлуатацію	1 000 - 2 000 - 2 500 злотих на рік протягом двох років	ліміт, що залежить від зобов'язання використовувати з касового апарату (фіскального касового апарату)	рахунки-фактури, що підтверджують витрати	👉	👉	👉	немає додатку - відрахування здійснюється в податковій декларації
Внески на охорону здоров'я	Одноразовий внесок - 50% внесків, фіксований податок - повна сплачена вартість, не більше 8 700 фунтів стерлінгів	Відсутність вирахування в інших формах оподаткування	підтвердження оплати		👉	👉	Відрахування вноситься в декларацію

Частина 6.

Популярні податкові відрахування в річній декларації

Пільга на дітей

Пільга на дітей може бути застосована лише до підприємців, які ведуть звітність за загальними правилами.

Пільга на першу дитину залежить від доходу одного з батьків. Ліміт доходу становить 112 000 злотих, якщо батьки мають спільний дохід з чоловіком/дружиною, або 56 000 злотих, якщо батьки є самотніми або не перебувають у шлюбі. Дохід батьків, який береться до уваги при перевірці ліміту, зменшується на суму внесків на соціальне страхування, сплачених батьками. Важливо зазначити, що заробітна плата, яку дитина отримувала у віці від 18 до 26 років, не впливає на ці ліміти.

У разі отримання допомоги на двох і більше дітей, відрахування може бути застосоване, якщо протягом хоча б одного дня в податковому році особа, яка отримує допомогу, мала повноваження, функції або опікувалася більш ніж однією дитиною. Це правило також поширюється на дітей, які народилися 31 грудня відповідного року. Таким чином, якщо платник податків хоча б один день протягом року був батьком двох дітей, він більше не зобов'язаний

перевіряти ліміт доходу за весь рік. У такому випадку він аналізує окремі місяці року і за ті, в яких він здійснював владу (опіку, функцію прийомної сім'ї) над однією дитиною, розраховує надбавку в розмірі 92,67 злотих на кожну дитину. За місяці, в яких він здійснював такі повноваження над двома дітьми, допомога становить $2 \times 92,67$ злотих.

Приклад

Оксана та Ігор мають бізнес, який оподатковується на загальних підставах. У них є одна дитина, і вони хотіли б дізнатися, яку суму вони можуть відняти з податку за 2023 рік. Вони провели весь рік як подружня пара, разом доглядаючи за дитиною.

Рішення

Для Оксани та Ігоря сімейна допомога може становити або 1112,04 злотих, або вони можуть бути позбавлені допомоги, залежно від того, скільки вони заробили у 2023 році. Якщо їхній сукупний дохід був меншим за 112 000 злотих, вони матимуть право на пільгу в розмірі 92,67 злотих на місяць, що в сумі становить 1112,04 злотих на рік.

Допомога на дитину, народжену протягом року

Сімейна допомога призначається з року, в якому народилася дитина. Повний річний ліміт допомоги становить 1112,04 злотих (на одну дитину, з можливістю подвоєння на кожну наступну дитину). У році народження дитини допомога ділиться пропорційно до кількості місяців, протягом яких батьки виконували батьківські обов'язки. Враховувати пільгу можна не тільки за повні місяці декрету, а й за місяць народження дитини, незалежно від точної дати пологів - пільга надається за весь цей місяць.

Щоб правильно скористатися податковою пільгою на дитину, крім стандартної податкової декларації (РІТ-36), необхідно додати додаток РІТ/О, в якому вказуються місяці виконання батьківських обов'язків. Право на податкову пільгу на дитину мають обоє батьків, які подають спільну податкову декларацію, а також партнери з роздільним або нешлюбним майном. Відрахування на дитину надається подружжю в будь-якій пропорції за умови, що вони фактично виховують дитину разом і що вони домовилися про розподіл суми відрахування. За відсутності такої домовленості, відрахування ділиться 50/50 між двома особами.

Можливість повернення невикористаної допомоги

Платники податків мають можливість отримати повернення невикористаної суми сімейної пільги, яка через розмір податку не може бути повністю вирахована в податковій декларації. У такій ситуації сума невикористаної податкової пільги на дитину не може перевищувати загальну суму податку:

- відраховані внески на соціальне страхування, за вирахуванням внесків, відрахованих у РІТ-36L або РІТ-28 (якщо платник податків подає таку декларацію);
- внески на медичне страхування, що підлягають вирахуванню, за вирахуванням внесків, вирахуваних з декларацій РІТ-36L або РІТ-28;
- внески на соціальне страхування, що сплачуються за рахунок коштів платника податків з доходів, які звільняються від оподаткування у зв'язку з використанням таких пільг, як пільги для молоді, працюючих пенсіонерів, сімей 4+ або пільги при поверненні на батьківщину. Виняток становлять доходи від несільськогосподарської діяльності, до яких застосовуються правила фіксованого оподаткування, IP BOX або Закон про одноразовий прибутковий податок.

У декларації за 2023 рік процедура повернення невикористаної суми пільги здійснюється безпосередньо шляхом подання річної податкової декларації РІТ-36.

Сума пільги відшкодовується в межах вартості внесків на соціальне страхування та медичне страхування, сплачених або стягнутих з платника податків і включених до його річної декларації РІТ-36. Сюди входять внески на соціальне страхування, сплачені з доходу, звільненого від оподаткування у зв'язку з використанням таких пільг, як пільга для молоді, для сімей 4+, працюючих пенсіонерів або тих, хто змінює податкове резидентство (загальна вартість цієї пільги становить 85 528 злотих).

У додатку РІТ/О до річної декларації вказується лише частина податкової пільги на дитину, що підлягає вирахуванню. Сума відрахувань з частини С додатка РІТ/О не може перевищувати суму податку, що підлягає сплаті в декларації РІТ-36. Сума, вирахована з податку з додатка РІТ/О, потім переноситься в декларацію РІТ-36, показуючи як суму відрахування, що підлягає сплаті, так і суму перевищення, яка не підлягає відрахуванню і за яку платник податків може вимагати відшкодування.

Податкова пільга на дитину в сервісі e-РІТ

Звертаємо увагу батьків, які користуються сімейною пільгою через сервіс "Ваш e-РІТ", на деякі важливі моменти:

- дохід дітей: якщо дохід дітей перевищує 19 061,28 злотих (без урахування пенсії у зв'язку з втратою годувальника), батьки втрачають право на отримання допомоги. Варто зазначити, що Національна податкова адміністрація (KAS) під час підготовки податкової декларації в сервісі Twój e-РІТ не має інформації про розмір доходу дітей. Тому сімейна допомога не повинна автоматично з'явитися в податковій декларації батьків, коли дохід дітей перевищить певний ліміт.
- Досягнення дитиною повноліття: Коли дитина досягає повноліття (18 років) або у віці від 18 до 25 років і продовжує навчання, допомога автоматично не нараховується до місяця, наступного за повноліттям. Якщо дитина все ще навчається, батьки повинні самостійно вказати суму допомоги у своїй податковій декларації, оскільки СЗН не має інформації про продовження навчання дитини.
- народження дітей протягом року: Якщо дитина народилася протягом податкового року, батьки повинні самостійно внести відповідну надбавку в свою податкову декларацію в сервісі "Ваш e-РІТ".
- зміна форми звітності подружжя: Якщо подружжя змінює форму розрахунку з самостійного подання декларації на спільну або навпаки, може виникнути ситуація, коли податкова пільга на дитину не буде врахована в новій формі розрахунку. Вам слід ретельно перевірити, чи правильно ваш сервіс e-РІТ врахував податкову пільгу на дитину у разі зміни форми розрахунку.
- повернення невикористаної допомоги: При використанні повернення невикористаної сімейної допомоги важливо перевірити, що ваш сервіс e-РІТ правильно визначив суму внесків на соціальне страхування та охорону здоров'я (верхня межа повернення) з вашої власної податкової декларації або податкової декларації подружжя, яке веде спільне господарство.

Необхідні документи

Сімейна допомога декларується в річній податковій декларації із зазначенням кількості дітей та їхніх номерів PESEL. У разі відсутності номера PESEL необхідно вказати імена, прізвища та дати народження дітей.

На вимогу податкових органів або органів податкової інспекції платник податків зобов'язаний надати всі необхідні документи, заяви та докази для встановлення права на відрахування. Прикладами документів є копія свідоцтва про

народження дитини, довідка з сімейного суду про визначення законного опікуна дитини, копія рішення суду про прийомну сім'ю або договір між прийомною сім'єю та воєводою, а також довідка про відвідування дорослою дитиною школи.

Варто зазначити, що ці докази призначені для підтвердження встановлення фактів, пов'язаних з правом на відрахування, і можуть приймати різні форми, будучи важливими для підтвердження статусу права на сімейну допомогу.

Вибрані податкові відрахування на 2023 рік.							
Тип відрахування	Сума відрахування	Додаткові умови	Необхідні документи	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	Додаток
Податкова пільга на дитину	<p>A) на першу дитину - 92,67 злотих на місяць (що становить 1 112,04 злотих на рік),</p> <p>B) на другу дитину - 92,67 злотих на місяць (що становить 1 112,04 злотих на рік),</p> <p>V) на третю дитину - 166,67 злотих на місяць (що становить 2 000,04 злотих на рік),</p> <p>D) за четверту і кожен наступну дитину - 225 злотих (що становить 2 700,00 злотих на рік)</p>		Свідоцтво про народження, права опіки	☛			PIT/O

Частина 7.

1,5% від податку для суспільно корисних організацій

Підприємець, як і фізична особа, яка розраховує свій індивідуальний дохід, має можливість поділитися своїм податком з тими, хто його потребує. Підприємець може пожертвувати максимум 1,5% свого податку на користь суспільно корисної організації (на відміну від попереднього 1%). Незалежно від обраної форми оподаткування, підприємець може вказати в річній декларації бажану суспільно корисну організацію, якій податкова перерахує відповідну суму. Перелік відповідних організацій регулярно оновлюється і доступний на сайті Національного інституту свободи - Центру розвитку громадянського суспільства.

Процес пожертвування частини вашого податку простий і полягає лише у введенні номера KRS (номер Національного судового реєстру) обраної організації та суми, яку ви бажаєте пожертвувати. Якщо підприємець бажає, щоб пожертвована сума пішла конкретній особі, якій допомагає організація, він може додатково ввести дані цієї особи в розділі, присвяченому конкретній меті. Крім того, є можливість погодитися з тим, що податкова може передати інформацію про жертводавця (ім'я, адреса, сума) організації-одержувачу.

Щоб пожертвувати 1,5% податку на користь обраної вами організації, достатньо ввести номер KRS (Національний судовий реєстр) обраної організації та суму, яку ви бажаєте пожертвувати. Якщо підприємець бажає, щоб пожертвована сума пішла конкретній особі, яку підтримує організація, дані цієї особи необхідно додатково ввести в розділ з конкретною метою. Існує також можливість погодитися з тим, що податкова служба може передати інформацію про жертводавця (ім'я, адреса, сума) організації-одержувачу.

Пожертва 1,5% податку на користь обраної організації є нейтральною для підприємця. З одного боку, ця дія не збільшує суму податкових зобов'язань підприємця, оскільки мова йде про податок, який все одно був би

перерахований до Казначейства. З іншого боку, пожертвувана сума не є пожертвою, а отже, не дає права на її вирахування в річній декларації.

У випадку, якщо підприємцю необхідно внести зміни до вже поданої податкової декларації (наприклад, у зв'язку з коригуванням доходів, витрат або відрахувань), можна відкоригувати як суму, перераховану за ставкою 1,5%, так і її отримувача. Однак будь-які коригування повинні бути зроблені не пізніше, ніж через місяць після закінчення встановленого законом граничного терміну подачі податкової декларації, тобто до кінця травня. Після закінчення цього місяця внесення будь-яких змін до декларації, що стосуються як бази 1,5%, так і даних самої організації, не буде враховано. Податкова інспекція перерахує суму, що впливає з первісно поданої декларації, суспільно корисній організації.

Якщо ви запізнилися зі сплатою щорічної податкової доплати, важливо пам'ятати, що 1,5 відсотка від суми податку буде перераховано на користь обраної організації за умови, що доплата буде здійснена на рахунок офісу до закінчення двох місяців після кінцевого терміну подання декларації, тобто до кінця червня.

S. WNIOSEK O PRZEKAZANIE 1,5% PODATKU NALEŻNEGO NA RZECZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO (OPP) Należy podać numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (numer KRS) organizacji wybranej z wykazu prowadzonego na podstawie odrębnych przepisów oraz wysokość kwoty na jej rzecz. W poz. 502 można podać cel szczegółowy 1,5%, a zaznaczając kwadrat w poz. 503, wyrazić zgodę na przekazanie OPP swojego imienia, nazwiska i adresu wraz z informacją o kwocie z poz. 501.		
500. Numer KRS	Wnioskowana kwota Kwota z poz. 501 nie może przekroczyć 1,5% kwoty z poz. 296 po zaokrągleniu do pełnych dziesiątek groszy w dół.	501. zł. gr
502. Cel szczegółowy 1,5%		503. Wyrażam zgodę ☐
T. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE W poz. 504 można podać dodatkowe informacje, np. ułatwiające kontakt z podatnikiem (telefon, e-mail).		
504. Informacje dodatkowe		

PIT-36₍₃₁₎   9/11

Частина 8.

Приклади річних звітів

Сума підприємницького доходу 70 000,00 злотих			
	загальні правила (прогресія 12-32%)	єдиний податок (19%)	зарєстрований одноразовий внесок (15%)
валовий дохід	70,000.00	70,000.00	70,000.00
витрати (витрати), що підлягають вирахуванню	10,000.00	10,000.00	0.00
внески на соціальне страхування	17,022.00	17,022.00	17,022.00
внески на медичне страхування	3,868.00	3,769.00	4,514.00
податок	1,557.00	7,450.00	7,608.00
чистий прибуток	47,553.00	41,759.00	40,856.00

чистий дохід за умови, що витрати є витратами (також з фіксованою ставкою)	37,553.00	31,759.00	30,856.00
--	-----------	-----------	-----------

Сума підприємницького доходу 120 000,00 злотих

	загальні правила (прогресія 12-32%)	єдиний податок (19%)	зарєстрований одноразовий внесок (15%)
валовий дохід	120,000.00	120,000.00	120,000.00
витрати, що підлягають відрахуванню	10,000.00	10,000.00	0.00
внески на соціальне страхування	17,022.00	17,022.00	17,022.00
внески на медичне страхування	8,368.00	4,556.00	7,523.00
податок	7,557.00	16,800.00	14,882.00
чистий прибуток	87,053.00	81,622.00	80,573.00
чистий дохід за умови, що витрати є витратами (також з фіксованою ставкою)	77,053.00	71,622.00	70,573.00

Сума підприємницького доходу 200 000,00 злотих

	загальні правила (прогресія 12-32%)	фіксований податок (19%)	зарєстрований одноразовий внесок (15%)
валовий дохід	200,000.00	200,000.00	200,000.00
витрати, що підлягають відрахуванню	10,000.00	10,000.00	0.00
внески на соціальне страхування	17,022.00	17,022.00	17,022.00
внески на медичне страхування	15,568.00	8,476.00	7,523.00
податок	27,753.00	31,255.00	26,882.00
чистий прибуток	139,657.00	143,247.00	148,573.00
чистий дохід за умови, що витрати є витратами (також з фіксованою ставкою)	129,657.00	133,247.00	138,573.00

Сума доходу підприємця 350 000,00 злотих

	загальні правила (прогресія 12-32%)	фіксований податок (19%)	зарєстрований одноразовий внесок (15%)
валовий дохід	350,000.00	350,000.00	350,000.00
витрати, що підлягають відрахуванню	10,000.00	10,000.00	0.00
внески на соціальне страхування	17,022.00	17,022.00	17,022.00
внески на медичне страхування	29,068.00	15,826.00	13,542.00

податок	75,753.00	59,428.00	48,931.00
чистий прибуток	228,157.00	257,724.00	270,505.00
чистий дохід за умови, що затрати є витратами (також з фіксованою ставкою)	218,157.00	247,724.00	260,505.00

Припущення:

- Підприємець сплачує добровільні внески на страхування на випадок хвороби.
- Фіксовані витрати на ведення бізнесу 10 000.
- Ніяких пільг
- Відсутність спільного розрахунку з чоловіком/дружиною на загальних підставах.

Vialto Partners ("Vialto") - це дочірні компанії, що перебувають у повній власності CD&R Galaxy UK OpCo Limited, а також інші члени глобальної мережі Vialto Partners. Інформація, що міститься в цьому документі, призначена лише для загального ознайомлення з питаннями, що становлять інтерес. Vialto не несе відповідальності за будь-які помилки або упущення, а також за результати, отримані в результаті використання цієї інформації. Вся інформація надається "як є", без гарантії повноти, точності, своєчасності або результатів, отриманих від використання цієї інформації, і без будь-яких гарантій, явних або неявних, включаючи, але не обмежуючись гарантіями продуктивності, товарного вигляду і придатності для певної мети. За жодних обставин компанія Vialto, пов'язані з нею організації, їхні агенти або співробітники не несуть відповідальності перед вами або будь-ким іншим за будь-які рішення або дії, здійснені на основі інформації, що міститься в цьому документі, або за будь-які побічні, спеціальні або подібні збитки, навіть якщо вони були попереджені про можливість таких збитків.

@2024 Vialto Partners. Всі права захищені.